ПРОЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗАРА

ОРГАН БРЭСЦКАГА АБКОМА КП(б)Б І АБЛАСНОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№142 (513) || Чацвер 19 чэрвеня 1941 г. || Цана 15 кап.

Гастролі ўкраінскага тэатра ім. Івана Франко праходзяць з вялікім поспехам

На спектаклі «У стэпах Украіны» прысутнічалі таварышы І. В. Сталін, В. М. Молатаў, А. І. Мікаян, А. А. Жданаў, Н. С. Хрушчоў, Л. П. Берыя, Г. М. Маленкоў.

У Маскве з вялікім поспехам праходзяць гастролі Кіеўскага ўкраінскага ордэна Леніна акадэмічнага тэатра ім. Івана Франко. Яго спектаклі ў памяшканні тэатра ім. Станіслаўскага нязменна прыцягваюць да сябе ўвагу масквічоў. Усе паказаныя ў сталіцы пастаноўкі — «Украдзенае шчасце» Франко, «Маруся Багуслаўка» і «Ой, не ходы, Грыцу» Старыцкага, «Мітусня» Табілевіча, «Апошняя афяра» Астроўскага, «У стэпах Украіны» Карнейчука — з'явіліся сведчаннем яркага росквіту ўкраінскай тэатральнай культуры.

Вечарам 15 чэрвеня тэатр ім. Івана Франко зноў паказаў п'есу Карнейчука «У стэпах Украіны» (пастаноўка народнага артыста СССР Гната Юра). У спектаклі з поспехам выступілі народны артыст УССР Ю. Шумскі (Галушка), заслужаныя артысты УССР Д. Мілюценка (Часнок), В. Дуклер (Даўганосік), Е. Папамарэнка (Грыць), М. Пілінепка (Пуп) і артыстка П. Пятко (Кацярына).

На спектаклі «У стэпах Украіны» прысутнічалі таварышы І. В. Сталін, В. М. Молатаў, А. І. Мікаян, А. А. Жданаў, Н. С. Хрушчоў, Л. П. Берыя, Г. М. Маленкоў.

(ТАСС).

Разгарнуць паход за чыстату і санітарную культуру

Масавы народны рух за чыстату і санітарную культуру пачаўся ў Геакчайскім раёне, Азербайджанскай ССР. Зараз гэты рух расце і шырыцца ў другіх абласцях і рэспубліках нашай вялікай радзімы.

Гістарычныя рашэнні XVIII Усесаюзнай партканферэнцыі яшчэ больш натхнілі паслядоўнікаў геакчайцаў і дапамаглі ім арганізаваць новы многатысячны атрад перадавікоў-актывістаў барацьбы за санітарную культуру.

Яркім і павучальным прыкладам народнага пахода за чыстату і санітарную культуру ў нашай рэспубліцы з'яўляецца вопыт Рагачоўскага раёна, Гомельскай вобласці. К гэтаму гораду зараз прыцягваецца ўвага ўсіх совецкіх і партыйных арганізацый нашай рэспублікі. Аб ім пішуць цэнтральныя, рэспубліканскія, абласныя і раённыя газеты. У радзе гарадоў і раёнаў нашай рэспублікі вопыт рагачоўцаў знайшоў гарачы водгук.

У нашай вобласці першымі ўзяліся за навядзенне чыстаты і санітарнай культуры ў Брэсцкім раёне. Прыклад паказала вёска Чэрні, дзе зараз вуліцы, двары і кватэры ўтрымліваюцца ў чыстаце. У гэтым заслуга медработнікаў мясцовай бальніцы — урача тав. Ансельма, медсясцёр тт. Трафіменка і Разумовай, вясковага актыва. Яны першымі, па закліку раённых партыйных і совецкіх арганізацый, узяліся за работу і дабіліся поспехаў. Урач т. Ансельм прачытаў нямала лекцый для насельніцтва сельсовета. Ён дабіўся таго, што большасць дэпутатаў Чэрнянскага сельсовета здалі нормы на значок ГСА і рыхтуюцца да здачы астатнія. У вёсках арганізаваны санітарныя пасты на чале з дэпутатамі сельсовета. Гэтыя санітарныя пасты і праводзяць усю работу па навядзенню чыстаты і санкультуры ў вёсках. Медработнікі і выканком сельсовета кіруюць іх работай, даюць неабходныя ўказанні, дапамагаюць. Значную работу па санітарнай асвеце сярод насельніцтва праводзяць медработнікі Б-Жыравецкага, Збірогаўскага і іншых сельсоветаў Брэсцкага раёна.

Польскія памешчыкі і капіталісты не клапаціліся аб культуры ў вёсцы, санітарнай асветы не было і ў паміне. Панская культура заключалася толькі ў павярхоўным лоску, а ўнутры панавала галеча, бруд, антысанітарыя, бескультур'е. Культура і асвета, у тым ліку і санітарыя, пачалі ўкараняцца ўсё больш і больш ў жыццё і быт працоўных горада і вёскі толькі пры совецкай уладзе.

Да мінулага года ў Брэсцкім раёне, за выключэннем м. Чэрнаўчыцы і двух былых маёнткаў, не было ні адной вясковай або ў індывідуальным карыстанні лазні. Вялікую карысць лазняў разумеюць працоўныя, і яшчэ ў мінулым годзе яны пачалі іх будаваць. Першая грамадская, культурная лазня з прапускной здольнасцю на 100 чалавек у суткі пабудавана ў мінулым годзе ў в. Кавердзякі. Прыводзяцца ў парадак лазні ў Чэрнаўчыцах і ў былых маёнтках. Аб лазнях, як і аб клубах, многа гаварылі дэпутаты на апошняй сесіі райсовета, калі зацвярджаўся раённы бюджэт. Сёлета ў раёне мяркуецца пабудаваць 30 лазняў, у тым ліку пяць у калгасах.

Вынікі пахода за чыстату і санітарную культуру ў вёсцы, сказаліся. У гэтым годзе ў раёне быў толькі адзін выпадак захворвання тыфам і зусім нязначная колькасць кор'ю. Хваробам не далі распаўсюджвацца, ліквідавалі іх у самым зародышы.

Вялікую ўвагу будаўніцтву лазняў удзяляюць у Пружанскім раёне. Пачатак зрабіў калгас «1-е Мая», які сам пабудаваў лазню і звярнуўся з заклікам да ўсіх калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў разгарнуць будаўніцтва лазняў. Зараз у раёне ўжо ёсць 19 лазняў, тады як раней не было ніводнай.

Пачын рагачоўцаў падхоплен у Камянецкім раёне, дзе зараз у калгасах і вёсках праводзяцца сходы, на якіх ужо выбрана больш двухсот грамадскіх санінспектараў.

Але гэта яшчэ толькі пачатак той вялікай справы, якая павінна ператварыцца ва ўсеагульны паход працоўных нашай вобласці за чыстату і санкультуру гарадоў і вёсак. Работы ў гэтай крапатлівай справе непачаты край. Паход за чыстату і санітарную культуру павінен пачацца з абласнога цэнтра. Горад Брэст павінен быць прыкладам усім астатнім гарадам і вёскам вобласці ў галіне чыстаты, культуры і ўзорнага ўтрымання вуліц, дамоў і г. д.

Пара сур'ёзна ўзяцца за справу, а не толькі гаварыць аб ёй. Пара на справе паследаваць прыкладу рагачоўцаў і заняцца навядзеннем чыстаты і санкультуры ў горадзе.

Больш месяца таму назад у выканкоме горсовета адбылася нарада, якая рашыла прымацаваць дэпутатаў горсовета і медработнікаў да домакіраўніцтваў, арганізаваць пры іх санпасты, а ў больш буйных дамах выбраць сантройкі. Добрая справа, што і гаварыць. На жаль, гэта рашэнне яшчэ не ажыццяўлена. Сталыя камісіі пры выканкоме па добрабыту і ахове здароўя ў гэтым напрамку амаль нічога яшчэ не зрабілі.

Праўда, у горадзе многа зроблена па азеляненню. Затрачаны вялікія сродкі на гэта. Зроблены газоны, пасаджана многа кветак. Але газоны вытаптваюцца, дрэвы псуюцца, кветкі абрываюцца. Ёсць яшчэ ў горадзе такія людзі, якія лічаць сябе культурнымі—носяць добрыя касцюмы, гальштукі і шляпы, але ходзяць па газонах, рвуць кветкі і псуюць дрэвы. Яны не жадаюць зрабіць пяць лішніх крокаў, каб абысці газоны, і топчуць іх. Гэтыя людзі не жадаюць разумець таго, што культура заключаецца не толькі ў добрым адзенні, а іменна ў тым, як чалавек паводзіць сябе ў грамадскім жыцці, у быту, як ён выконвае законы, грамадскія абавязкі, як клапоціцца не толькі аб сваім здароўі, але і аб здароўі другіх людзей.

Пры доме № 7 па вуліцы Першага Мая невялікі сад. Вучні, пражываючыя тут, прывялі яго ў парадак, даглядаюць за кветкамі. Здавалася-б, што ўсе жыхары гэтага дома павінны клапаціцца аб кветках і дрэвах у саду. Прыемна пасля работы выйсці ў сад і адпачыць. Дык дзе там! Там ёсць такія «мамашы», якія дазваляюць сваім дзецям знішчаць кветкі, ды і самі гэта робяць. А жыхары суседняга дома № 9 проста высыпаюць у сад смецце, і дрэвы высыхаюць. Сад не абгароджан, як і ўвесь двор. Прыбіральні не адрамантаваны, на выграбной скрынцы няма крышкі.

А ці толькі так у двары дома № 7 па вул. Першага Мая? Гэта назіраецца ўсюды. Дзеці псуюць зялёныя насаджэнні, а многія бацькі ім не перашкаджаюць. У гэтым таксама сказваецца бескультур'е саміх бацькоў, адсутнасць штодзённай масавай работы сярод насельніцтва.

Дрэнна працуюць дворнікі домакіраўніцтваў. Прайдзіцеся па скверу Міцкевіча, па іншых вуліцах, асабліва на ўскраінах горада. Тут многа смецця і бруду, а ў дварах яшчэ больш. Падмятаюць вуліцы дворнікі днём, калі на вуліцах вялікі рух людзей. Пыл нападае ў вочы, пылам людзі вымушаны дыхаць. І ні домакіраўніцтвы, ні выканком горсовета на гэта не звяртаюць увагі, не жадаюць абавязаць дворнікаў падмятаць вуліцы раніцой, на світанні, калі на вуліцах мала людзей.

Нельга не адзначыць і таго, што міліцыя не сочыць за выкананнем грамадзянамі пастаноў выканкома горсовета, не прыцягвае да адказнасці тых, хто знішчае зялёныя насаджэнні, хто ходзіць па газонах. Міліцыянеры — гэта звычайныя наглядальнікі за бескультур'ем некаторых грамадзян.

Укараніць чыстату і санітарную культуру трэба глыбока, а не толькі наводзіць павярхоўны бляск, шумець аб культуры.

Для таго, каб паход за чыстату і санітарную культуру ў нашай вобласці ператварыўся сапраўды ў масавы, усеагульны паход усіх працоўных, яго павінны ўзначаліць партыйныя і совецкія арганізацыі, паставіць гэту справу ў парадак дня сваёй штодзённай работы.

НЕ МАРУДЗІЦЬ З ПРАПОЛКАЙ ПАСЕВАЎ

У калгасах Косаўскага раёна разгарнулася масавая прапалка яравых пасеваў. У першую чаргу знішчаецца пустазелле ў пасевах ільну і яравой пшаніцы.

Першымі прыступілі да прапалачных работ калгаснікі калгаса імені Зарашылава. Тут прапалана ўжо два гектары ільну і два гектары яравой пшаніцы. У калгасе імені Сталіна, Любішчыцкага сельсовета, зроблена прапалка ільну на плошчы аднаго гектара і пшаніцы на плошчы 8 гектараў. Прапалачныя работы праводзяць і калгаснікі калгаса імені Леніна.

Не арганізавалі барацьбы з пустазеллем у калгасе імені Комінтэрна. Брыгадзіры паляводчых брыгад тт. Асіпік і Пытляк не клапоцяцца аб тым, каб узорна наладзіць догляд пасеваў. Між тым яравыя культуры зарастаюць пустазеллем, якое заглушае маладыя ўсходы ільну, пшаніцы і ячменю.

Збарашэўскі.

Змагацца за прыгожыя, жывапісныя і ўпарадкаваныя гарады і вёскі

За культуру гор. Брэста

17 чэрвеня Брэсцкі гарадскі камітэт партыі правёў нараду па пытанню аб укараненні вопыта рагачоўцаў па навядзенню чыстаты і культуры ў горадзе. На нарадзе ўдзельнічалі сакратары партыйных, комсамольскіх арганізацый, старшыні фабзаўмясцкомаў, кіраўнікі прадпрыемстваў і ўстаноў, домаўправы, кіруючыя работнікі міліцыі, актыў медработнікаў.

На нарадзе выступіў сакратар гаркома партыі тав. Караткоў. Ён расказаў, што неабходна зрабіць партыйным і непартыйным большэвікам, каб горад Брэст зрабіць чыстым і ўзорным горадам.

Цікавым было выступленне ўрача тав. Ільіна.

—Я быў удзельнікам рэспубліканскай нарады актыва пры наркамаце аховы здароўя па пытанню вывучэння вопыта рагачоўцаў. Нарада па настаянню ўдзельнікаў была перанесена з Мінска ў горад Рагачоў. Туды я выехаў на два дні раней, чым пачала сваю работу нарада. Горад я агледзеў уважліва, ён стаў не пазнавальным, усюды выключная чыстата і парадак. Праўда, не змянілася архітэктура горада, а вось яго ўтрыманне змянілася, і значна. У гэтым горадзе я працаваў на працягу 15 год. Тады ён не славіўся чыстатой, многія дамы і вуліцы трымаліся ў антысанітарным становішчы. Зусім іншае зараз. На вуліцы я наглядаў цікавы факт. Грамадзянін, які напэўна ўпершыню папаў у горад, на тратуар кінуў акурак. Не паспеў ён прайсці і пяці крокаў, як яго папярэдзіў юнак год адзінаццаці:

— Дзядзя, падыміце акурак.

Грамадзянін збянтэжана паглядзеў на юнака. Паблізу на яго былі накіраваны дзесяткі вачэй другіх жыхароў горада. Грамадзянін падняў не толькі акурак, але і спічку якая ляжала побач з ім. Як бачыце, поспех не сам прышоў, яго забяспечылі самі працоўныя, сваёй работай, сваімі соцыялістычнымі адносінамі да ўтрымання свайго горада.

У нашым горадзе Брэсце адсутнічае сапраўдная барацьба за чыстату. На вуліцы Леніна водасточныя трубы захламлёныя брудам, як бачна, іх некалькі год не прачышчалі. Комунальны аддзел горсовета не прымае мер, каб даць насельніцтву добрую, чыстую ваду. Ёсць выпадкі, калі асобныя нярашлівыя хатнія гаспадыні выліваюць памоі на вуліцу, распаўсюджваючы заразу. Трэба расказаць працоўным, што чыстата — залог здароўя і што барацьба за яе — справа саміх іх.

Тав. Войта (абласная міліцыя) падверг жорсткай крытыцы адказных работнікаў канторы міжрайгандлю.

— Задача кожнага з нас, — гаворыць ён, — берагчы зялёныя насаджэнні, адносіцца да іх, як да народнага дабра. Гэтай простай ісціны не зразумелі адказныя работнікі гэтай канторы. У сувязі з тым, што яны размяркоўваюць тавары не па ўсіх магазінах, а сканцэнтроўваюць іх у двух-трох магазінах у цэнтры горада, часта ствараюцца чэргі. А яны дорага абыходзяцца дзяржаве. Чарга стаптвае газоны.

Парк на Маскоўскай вуліцы з'яўляецца адным з прыгожых паркаў у горадзе. З прычыны таго, што комунальны аддзел горсовета не ўстанавіў вартавых, у ім ламаюць дрэвы, стаптваюць кветкі, травы.

Загадчык гарздрава тав. Гарбаценка расказала, што робяць медработнікі ў галіне барацьбы за чыстату ў горадзе.

— Па гэтаму пытанню, — гаворыць яна, — мы правялі нараду медработнікаў горада. 41 урач з'яўляюцца грамадскімі санітарнымі інспектарамі. Імі ў 14 домаўпраўленнях праведзены сходы хатніх гаспадынь. На гэтых сходах выбраны грамадскія санітарныя інспектары, многія з іх прыступілі да справы. Яны бываюць на кватэрах у грамадзян, гутараць з імі аб санітарным утрыманні кватэр, дамоў. Ёсць факты, калі санітарныя інспектары сустракаюцца ў сваёй рабоце з цяжкасцямі. Ва двары мясакамбіната доўгі час ляжалі груды смецця. Не адзін раз санінспектары звярталіся да дырэктара мясакамбіната тав. Гіршына, але ён не прыняў мер. Толькі пасля ўмяшацельства ў гэту справу гаркома партыі на мясакамбінаце ўзяліся за навядзенне чыстаты, за выкананне рашэнняў XVIII партыйнай канферэнцыі.

— У магазінах, парыкмахерскіх, — гаворыць старшы дзяржаўны санінспектар тав. Кампабоец, — адсутнічае чыстата, культура абслугоўвання. Асабліва кідаецца ў вочы антысанітарнае становішча ў ларках з прахладжальнымі напіткамі. У многіх з іх не ўстаноўлены шпрыцы. З ведама нам. дырэктара міжрайгандлю тав. Бабаджана падаюць ваду ў пямытых шклянках. Буфет вакзала, які наведваюць сотні, тысячы пасажыраў, утрымоўваецца ў антысанітарным становішчы. Прахладжальныя напіткі работнікі буфета падаюць наведвальнікам у брудных шклянках.

Несамакрытычным было выступленне на нарадзе выконваючага абавязкі старшыні горсовета тав. Барысава. Ён гаварыў, што трэба неадкладна ўстанавіць на вуліцах урны, прывесці ў парадак калодзежы. Нам адно не зразумела: каму былі адрасаваны гэтыя словы? Ясна, што адказныя работнікі горсовета вельмі многа гавораць аб навядзенні чыстаты ў горадзе і вельмі мала чаго робяць у гэтай галіне.

Удзельнікі нарады абавязаліся ўзначаліць работу па выкананню важнейшай задачы — зрабіць Брэст чыстым і ўзорным горадам.

Г. Паўлаў.

СЛЕДВАЦЬ ПРЫКЛАДУ РАГАЧОЎЦАЎ

Вечарам 16 чэрвеня ў сваім клубе сабраліся рабочыя і служачыя друкарні імені Варашылава сумесна з членамі сваіх сямей.

Урач тав. Бягун прачытаў прысутным лекцыю аб прафесіянальных хваробах. У прыватнасці, ён расказаў аб дзеянні свінца на арганізм чалавека, растлумачыў, як павінны трымаць сябе друкары і наборшчыкі, каб папярэдзіць захворванні ад дзеяння свінца ў часе работы.

У другой частцы лекцыі ўрач звярнуў увагу слухачоў на выдатны пачын рагачоўцаў па навядзенню чыстаты і культуры ў горадзе і быту, які зараз падхоплен і працоўнымі горада Брэста.

Тав. Бягун указаў, што нямалую ролю ў навядзенні чыстаты ў быту і горадзе павінны адыграць хатнія гаспадыні. У першую чаргу яны павінны трымаць ва ўзорнай чыстаце свае кватэры і двары.

У Рагачоўскім раёне, — гаворыць тав. Бягун, — у рэзультаце ўкаранення чыстаты назіраецца паніжэнне захворвання інфекцыйнымі хваробамі. Пагэтаму кожны грамадзянін, вядучы барацьбу за чыстату ў кватэры, ва двары, на вуліцы, павінен памятаць, што чыстата — вораг захворвання.

Пасля лекцыі ўрача выступіла сакратар партарганізацыі друкарні тав. Проніна. Яна заклікала жонак рабочых па прыкладу рагачоўцаў актыўна ўключыцца ў барацьбу за навядзенне ўзорнай чыстаты і культуры ў горадзе.

Я. Тобішман.

СОРАМНА СЯМ'І ІЖЭЎСКІХ

Прамы абавязак кожнага грамадзяніна весці рашучую барацьбу з усімі тымі, хто неахайна адносіцца да соцыялістычнай уласнасці, не падпарадкоўваецца правілам агульнажыцця.

Зараз у нашым горадзе разгортваецца выдатны рух за навядзенне узорнай чыстаты і культуры не толькі на прадпрыемствах, ва ўстановах, арцелях, але таксама і ў дамах, дварах, на вуліцах. Вялікая, адказная задача ўскладаецца на хатніх гаспадынь, якія абавязаны ў першую чаргу навесці ўзорны парадак у сваіх кватэрах, дварах, месцах агульнага карыстання.

На вялікі жаль, знаходзяцца яшчэ такія грамадзяне, якія абыякава адносяцца да такога важнейшага мерапрыемства, як навядзенне ў нашым горадзе сапраўднай чыстаты і культуры. Ёсць яшчэ хатнія гаспадыні, у кватэрах якіх пануе поўны беспарадак і антысанітарыя. Як правіла, не зацікаўлены яны ў тым, каб месцы агульнага карыстання трымаліся ва ўзорнай чыстаце і парадку.

У доме № 25 (Комсамольская вул.) пражывае 6 сем'яў, у тым ліку і сям'я Іжэўскіх, якая не жадае падпарадкоўвацца устаноўленым агульным правілам. Усе мы (за выключэннем Іжэўскіх) добраахвотна ўключыліся ў агульную справу і змагаемся за тое, каб наш дом стаў сапраўдным ачагом культуры. У нас устаноўлен графік дзяжурстваў, згодна якому па чарзе кожная з нас сочыць за чыстатой карыдора, лесніцы, месц агульнага карыстання.

Аднак сям'я Іжэўскіх перашкаджае нам у гэтым, зрывае графік дзяжурства. Яна лічыць непатрэбным захоўваць графік. Члены яе сям'і ўхіляюцца ад уборкі карыдора і лесніцы. Сорамна сям'і Іжэўскіх не падпарадкоўвацца ўнутранаму распарадку агульнажыцця.

Хатнія гаспадыні гор. Брэста
Мінкевіч, Бейт, Мільман, Шклярава, Гурынева.

На торфзаводах вобласці.

Рэкорды рэзчыкаў

На торфзаводзе «Тэльмы», Брэсцкага раёна, шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за перадавое звяно і датэрміновае выкананне плана торфаздабычы. Тарфяпікі абавязаліся заваяваць у гэтым годзе першынства сярод торфзаводаў вобласці.

15 чэрвеня дырэктар завода тав. Капаляпік правёў тэхнічную нараду перадавых рэзчыкаў. Абмеркаваўшы пытанне аб павышэнні прадукцыйнасці працы па здабычы торфу, усе прысутнічаўшыя на нарадзе рэзчыкі абавязаліся штодзённа перавыконваць нормы выпрацоўкі ў 3—4 разы.

На наступны дзень, 16 чэрвеня, задоўга да пачатку работы кожны рэзчык старанна праверыў спраўнасць гопачных шляхоў, змазаў ваганетку, добра навастрыў разак. Роўна ў 8 гадзін раніцы ўсе рэзчыкі прыступілі да работы. Яны поўнасцю выкарысталі 8 гадзін рабочага часу на высокапрадукцыйную працу.

Раней адкрываць і падрыхтоўваць кар'еры рэзчыкі вымушаны былі самі. У гэты дзень работу арганізавалі інакш. Кар'еры для кожнага рэзчыка падрыхтоўвалі менш кваліфікаваныя рабочыя. Работа ўсіх звенняў была арганізавана чотка, не было затрымкі ў адвозцы на сцілажнае поле здабытага торфу.

Пасля работы адбыўся мітынг рабочых, на якім былі падведзены вынікі стаханаўскай працы рэзчыкаў. 8 рэзчыкаў завода ў гэты дзень устанавілі рэкорды па здабычы торфу. Рэзчык Н. І. Петрукевіч пры норме 3.800 штук торфацаглін здабыў 15.660 штук, выканаўшы норму на 412 процантаў. Петрукевіч зарабатаў за гэты дзень 42 рублі 77 капеек. Рэзчык Пясецкі І. С. здабыў 14.380 штук торфацаглін, Барысюк Н. С. — 13.310 штук, Макарэвіч В. С. — 13.220 штук, Макарэвіч А. І. — 12.200 штук, Кавалевіч С. А. — 12.540 штук, Цішкевіч І. Н. —12.200 штук, Касцюкевіч В. А. — 11.200 штук торфацаглін.

На мітынгу выступіў рэзчык Петрукевіч, які заявіў, што такая высокая прадукцыйнасць працы стала магчымай дзякуючы правільнай арганізацыі рабочага месца, спраўнасці інструмента і зладжанасці работы ўсяго звяна.

— Тое, чаго я дасягнуў, — гаворыць тав. Петрукевіч, — не прадзел. Я даб'юся яшчэ вышэйшай прадукцыйнасці працы.

Рэзчык тав. Барысюк абавязаўся штодзённа выконваць нормы выпрацоўкі не менш як на 200 процантаў.

Увесь калектыў рабочых і служачых торфзавода прыняў абавязацельства датэрмінова выканаць сезонны план здабычы торфу і зрабіць свой завод суцэльна стаханаўскім.

Вопыт перадавых рэзчыкаў неабходна перанесці на ўсе торфзаводы вобласці. Гэта дасць магчымасць на многа павялічыць прадукцыйнасць працы на здабычы торфу.

Торфзавод «Тэльмы», які спаборнічае з калектывам рабочых і служачых Чэрнаўчыцкага торфзавода, стаў працаваць па-новаму. Няма ніякага сумнення, што ён стане перадавым торфзаводам у вобласці.

А. Пацкевіч,
начальнік планава-вытворчага аддзела аблтопа.

Датэрмінова выканалі поўгадовы план

Пяць месяцаў прайшло з таго часу, як была апублікавана пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па павелічэнню вырабу тавараў шырокага спажывання і прадуктаў харчавання з мясцовай сыравіны». За гэты час наша арцель значна пашырыла сваю вытворчасць. Мы адкрылі сандальны цэх, амерыканку па рамонту абутку, сталі выкарыстоўваць скураныя адыходы для пашыву дзіцячага абутку. За гэты год мы пашылі з адыходаў 1200 пар дзіцячага абутку.

Разам з пашырэннем вытворчасці, мы разгарнулі ў арцелі соцыялістычнае спаборніцтва за датэрміновае выкананне планаў кожнага месяца. У выніку, у арцелі значна павысілася прадукцыйнасць працы. Большасць членаў арцелі стала не толькі выконваць, але і перавыконваць свае нормы. Члены арцелі Лагіноўскі Мордка, Наймарк Абрам штодзённа выконваюць свае нормы на 170 процантаў, Дзямянчук Владзімір, Затоцкі Мендэль, Райзман Эзра—на 180 процантаў. Фукс Герш — на 200 процантаў.

Стаханаўская работа дала нам магчымасць датэрмінова выканаць поўгадовы план. План першага квартала мы выканалі на 140 процантаў, а другога за два месяцы на 186,3 проданта, але не па ўсіх асартыментах. План рамонту абутку мы перавыканалі на 37597 рублёў, а па пашыву новага абутку недавыканалі на 8008 рублёў. Недавыканалі мы яго з-за нясвоечасовай дастаўкі сыравіны аблмногапромсаюзам.

Члены арцелі абавязуюцца другую палову года закончыць з яшчэ лепшымі паказчыкамі, перавыканаць план па ўсіх асартыментах.

Рыхтэрцік,
старшыня Кобрынскай шавецкай арцелі «Чырвоны Кастрычнік.»

ЗА 15 ЦЭНТНЕРАЎ ЗЕРНАВЫХ З ГЕКТАРА

Калгаснікі калгаса імені Сталіна, Шарашэўскага раёна, змагаючыся за атрыманне ў гэтым годзе 15 цэнтнераў зерневых культур з кожнага гектара, добра наладзілі догляд пасеваў. У калгасе шырока разгарнуліся прапалачныя работы. Старанна працуюць на прапалцы пасеваў калгасніцы Рабчук В., Барысевіч Л., Софія і Марыя Рабчук, Мікулік С., Барысевіч Н., Крываблоцкая Я., Клімец Н. і іншыя. Яны значна перавыконваюць дзённыя нормы выпрацовак.

Н. Клімец.

ПАДКАРМЛІВАЮЦЬ ЯРАВЫЯ ПАСЕВЫ

Калгасы і працоўныя аднаасобнікі Кобрынскага раёна арганізавалі ўзорны догляд за пасевамі. Зараз яны шырока праводзяць прапалку агародніх культур і ранніх яравых і тэхнічных культур, падкармліваюць іх.

Калгас імені Сталіна для падкормкі яравых нарыхтаваў паўтары тоны мантанселітры, калгас «Завет Ільіча» — 1.3 тоны. Рыхтуюць мінеральныя ўгнаенні многія аднаасобнікі.

Н. Балобін.

ВЫКАНАННЕ МЕСЯЧНАГА ПЛАНА ПА ВАЛАВОЙ ПРАДУКЦЫІ ПРАМЫСЛОВАСЦЮ БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ У ГРАШОВЫМ ВЫРАЖЭННІ

(за май у процантах)

Наркаматы і ведамствы	процант выканання
1. Абласны трэст будматэрыялаў Беласток (НКпромбуд)	114,4
у тым ліку цагельны завод Гершоны	71,8
2. Прадпрыемствы НКлеса (без лесанарыхтовак)	103,8
у т. л. Лесахімкамбінат	102,5
3. Лесанарыхтоўкі НКлеса	29,9
4. Прадпрыемствы НКлегпрома	100,4
5. Прадпрыемствы НКмясмалпрома	62,9
у т. л. мясакамбінат Брэста	55,4
Аблмаслапромтрэст	30,9
6. Прадпрыемствы НКхарчпрома	112,2
у тым ліку хлебакамбінат Брэста	103,3
Водзавод	128,1
7. Прадпрыемствы НКмясцпрома	99,9
у т. л. абласная друкарня Брэста	133,3
райпромкамбінаты)	98,8
раймлынкамбінаты)	102,2
8. Млыны НКЗага	55,1
9. Прадпрыемствы НКПС (Шпалапрапітачныя заводы)	88,2
10. Электрастанцыі НКГаса	90,9
у т. л. электрастанцыя Брэста	113,2
11. Прадпрыемствы аблспажывсаюза	110,0
12. Аблмногапромсаюз	132,7
13. Абллесдрэўхімсаюз	
14. Аблкаапінсаюз	108,5
усяго па вобласці	99,1

Брэсцкае абласное статыстычнае ўпраўленне.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Палітычна-масавая работа забяспечвае поспех на асушцы балот

Для правядзення палітычна-масавай работы ў брыгадах і звеннях, працуючых на асушцы балот, Косаўскі райком КП(б)Б выдзеліў палітвыканаўцаў. У калгасе імені Варашылава працуе палітінструктар РК КП(б)Б тав. [illegible], у калгасе імені Камінтэрна — [illegible] дырэктара МТС тав. Бруноў.

Палітвыканаўцы адразу-ж з усёй бальшавіцкай адказнасцю ўзяліся за работу. Ва ўсіх брыгадах і звеннях выдзелены агітатары, чытчыкі газет, якія штодзённа праводзяць гутаркі і чыткі газет сярод працуючых на асушцы балот.

Самі палітвыканаўцы перыядычна бываюць на участках меліярацыйных работ, праводзяць у абедзенны перапынак і пасля работы гутаркі па пытаннях бягучай палітыкі, арганізоўваюць сацыялістычнае спаборніцтва сярод брыгад і звенняў, [illegible] калгаснікі і аднаасобнікі [illegible] праводзяць меліярацыйныя работы. У калгасе імені Камінтэрна створана спецыяльная брыгада з 7 чалавек, якой кіруе калгаснік тав. Прымак, узо[illegible] выканала 2.700 метраў канала, выняла 1.500 кубаметраў зямлі. К 20 чэрвеня, на 10 дзён раней тэрміну, калгаснікі закончаць асушку на плошчы 26 гектараў. Цяпер сярод балота ператворыцца ў добрыя лугі.

Калгаснікі, пераканаўшыся ў вялікай карысці гэтай работы, рашылі звыш плана выконваць асушку другога балота на плошчы 50 гектараў, для чаго зараз праводзяць падрыхтоўчыя работы. Вялікую актыўнасць на асушцы балот праяўляюць камсамольцы.

На ініцыятыве камсамольскай брыгады [illegible] арганізавана [illegible]. У ёй [illegible] 130 чалавек калгаснікаў і аднаасобнікаў вёскі Ягле́вічы [illegible] тав. Гаус Іван перавыконвае норму на 100 працэнтаў. Такую-ж норму выпрацоўваюць старшыня выканкома Ягляеўскага сельсовета тав. Міра[illegible]. Актыўна працуюць на асушцы балот калгаснікі Бахур, Дашэвіч, якія выконваюць норму штодзённа на 230 працэнтаў.

У калгасе імені Варашылава трэба асушыць 164 гектары балот, для чаго неабходна пракапаць канал працягам 2.200 метраў. Усе падрыхтоўчыя работы ўжо закончаны і паспяхова вядзецца капанне канала. На сённяшні дзень пракапана 450 метраў.

Камсамолец Майсейчык А.—лепшы агітатар, ён-жа і брыгадзір, сам на рабоце па капанню канала штодзённа выконвае норму на 175—200 працэнтаў.

Камсамольска-маладзёжная брыгада выклікала на спаборніцтва на хутчэйшае і лепшае выкананне плана асушкі балот брыгаду калгаснікаў, дзе брыгадзірам працуе тав. Троцюк Ілья Карпавіч.

У барацьбе за першынство ў спаборніцтве калгаснік тав. Рабцэвіч Ілья Аляксандравіч штодзённа выконвае норму выпрацоўкі на 390 працэнтаў, замест нормы 8 кубаметраў, выконвае 24 кубаметры. Тав. Рабцэвіч Уладзімір Іванавіч выконвае норму штодзённа на 200 працэнтаў. Іх прыкладу следуюць і другія калгаснікі.

Заключаючы дагавор на спаборніцтва, брыгады абавязаліся працаваць толькі па-стаханаўску з тым, каб план асушкі балот выканаць да 1 ліпеня, пасля чаго прыступіць да ўспашкі і залужэння асушанай плошчы. Калгаснікі па-бальшавіцку змагаюцца за выкананне сваіх абавязацельстваў у тэрмін.

Калгаснікі ўжо арганізаванага калгаса імені Молатава, Ільвшанічскага сельсовета, дзе зусім не была прадугледжана планам асушка балот, прыступілі да гэтай работы.

15 чэрвеня на асушку балот выйшла 40 чалавек калгаснікаў і аднаасобнікаў. Для арганізацыі і правядзення палітработы і палепшання арганізацыі працы РК КП(б)Б камандзіраваў у гэты калгас інструктара райкома партыі тав. Шахоўскага. У бліжэйшыя дні ў гэтым калгасе пачне працаваць на асушцы балот трактар.

Нельга не адзначыць добрую работу на асушцы балот раённага інспектара па меліярацыі тав. Качавінса і тэхніка тав. Савінскага, якія з пачуццём поўнай адказнасці выконваюць ускладзеныя на іх абавязкі.

Рыхтуюцца да выпуска насценгазеты, хутка на ўсіх брыгадах будуць устаноўлены дошкі з паказам ходу работы па асушцы балот.

Л. Баранаў.

Ажывіць работу партыйнай групы

У адпаведнасці са статутам ВКП(б), зацверджаным XVIII з'ездам ВКП(б), у круг абавязкаў партыйных груп уваходзіць усебаковае ўзмацненне ўплыву партыі і правядзенне яе палітыкі сярод беспартыйных, умацаванне партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны, барацьба з бюракратызмам, праверка выканання партыйных і совецкіх дырэктыў.

Такім чынам, на партыйныя групы ўскладваюцца вялікія задачы. Аднак партыйная група выканкома Брэсцкага райсовета не скарыстоўвае сваіх статутных праў. Сакратаром групы з'яўляецца тав. Бандаровіч. Гэта партыйная група пасля выбрання сакратара ні разу не сабіралася і не праяўляе ініцыятывы на выкананні пастаўленых перад ёю задач.

У раёне многа яшчэ невырашаных задач у галіне гаспадарчага, культурнага будаўніцтва: не выконваецца план развіцця мясцовай прамысловасці, не пачата асушка балот; створаны новыя калгасы, якія неабходна арганізацыйна ўмацаваць; не наладжана справа медыцынскага абслугоўвання насельніцтва, сельскія советы дэпутатаў працоўных адчуваюць патрэбу ў штодзённай дапамозе з боку выканкома райсовета. З гэтымі задачамі выканком райсовета слаба спраўляецца. Так, напрыклад, выканком райсовета, разглядаючы план асушкі балот у раёне, у сваім рашэнні ўсю адказнасць і кантроль за ходам выканання плана ўсклаў на меліяратара тав. Ганчарова.

Старшыню выканкома тав. Бандаровіча рэдка можна застаць у кабінеце. Таварышы з партыйнай групы могуць пярэчыць, што гэтым пытаннем займаецца першасная партыйная арганізацыя. Аднак, у статуце ВКП(б) ясна запісана, што адной з задач партыйных груп з'яўляецца барацьба з бюракратызмам, і гэтае пытанне яна не павінна абыходзіць.

Калі праанализаваць работу выканкома райсовета, то можна зусім лёгка ўбачыць прычыны адставання раёна ў важнейшых пытаннях гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Баязлівасць і перастрахоўка — вось што характэрна ў дзейнасці выканкома Брэсцкага райсовета.

У гэтым вінаваты перш за ўсё камуністы гэтай партыйнай групы, якія не ўзначальваюць работу аддзелаў выканкома райсовета.

К. Клюйко.

Добра пастаўлена абслугоўванне хворых у Брэсцкай чыгуначнай бальніцы.
На здымку: Хворыя за другім снеданнем. Фота Ерузалімскага.

У Поразаве не рыхтуюцца да новага вучэбнага года

— На праўдзе кажучы, пытаннем гэтым да гэтага часу не займаліся. Заядаюць іншыя, больш важныя справы... — так заявіў загадчык Поразаўскага раённага аддзела народнай асветы тав. Чартарыцкі на пытанне аб ходзе падрыхтоўкі да навучальнага года.

Прызнанне сапраўды адкравеннае!

Для 48 школ раёна трэба загатовіць і вывезці каля 2300 кубаметраў дроў. Але ў раёна не могуць сказаць, колькі іх сапраўды загатоўлена і вывезена. Самая апошняя зводка аб гэтым ёсць толькі... на 13 красавіка.

Да новага вучэбнага года намечана прыстасаваць 8 будынкаў пад школы, рад школьных памяшканняў трэба капітальна адрамантаваць, астатнім школам неабходзен сярэдні і дробны рамонт.

Які агульны аб'ём і кошт рамонтных работ па раёну, па асобных школах, колькі і якіх патрабуецца будаўнічых матэрыялаў — у раёна невядома, бо няма ні каштарысу, ні графіка работ. Не прадпрымаецца нічога і для адшукання і загатоўкі будматэрыялаў. А патрэбна нямала круглага лесу, дошак, цэглы, вапны, цвікоў. Калі загадчыкі школ звяртаюцца да тав. Чартарыцкага за дапамогай у даным пытанні, ён адказвае: «У раёна матэрыялаў няма. Шукайце на месцы».

Многа патрабуецца таксама інвентару і абсталявання: парт, класных дошак, шафаў, крэслаў, вёдзер, лямп і г. д. Для гэтай мэты адпушчаны 27 тысяч рублёў. Але, акрамя дагавора на выраб 250 парт, мер па набыццю інвентару не прынята. Не закончан нават дагавор на патрэбную колькасць наглядных дапаможнікаў, на што асігнавана 14 тысяч рублёў.

Для няпоўных сярэдніх школ у Поразаве і вёсцы М. Лапінец у новым вучэбным годзе не хопіць памяшканняў. І аб гэтым тут не клапоцяцца.

Усе гэтыя і рад іншых спраў, звязаных з падрыхтоўкай да пачатку заняткаў у школах: упарадкаванне сеці школ і ўкамплектаванне класаў, дакладны ўлік дзяцей падлягаючых усеагульнаму навучанню і інш., патрабуюць неадкладнай і неаслабнай увагі раённага аддзела народнай асветы, а таксама ўсіх совецкіх і грамадскіх арганізацый раёна. Далейшае прамаруджванне ў гэтай важнейшай справе — недапушчальна.

В. Дземенцеў.

Заключны канцэрт Брэсцкай гарадской алімпіяды дзіцячай творчасці

Як на вялікую ўрачыстасць сабраліся 16 чэрвеня школьнікі, іх бацькі, прадстаўнікі партыйных, комсамольскіх і совецкіх арганізацый у гарадскі тэатр. Кожны з прысутных з нецярпеннем чакаў пачатку заключнага канцэрта другой алімпіяды дзіцячай творчасці.

У 7 гадзін 30 мінут шырока раскрыўся занавес. Сцэна мела незвычайны выгляд. На вялікім палатнішчы таленавітай рукой мастака быў паказан лес — ціхі, прыгожы. На сцэне, нібы кветкі, размясціліся ў разнастайным убранні дзесяткі ўдзельнікаў канцэрта — школьнікі Брэста.

Канцэрт пачаўся літаратурна-музыкальным мантажом «Пісьмо беларускага народа вялікаму Сталіну». Выкананне было ўдалым.

Літаратурна-музыкальны мантаж змяняюць індывідуальныя нумары. Вучань 12 яўрэйскай школы Самуіл Монхайт з майстэрствам дэкламіруе верш «Боевые друзья» Лебедзева-Кумача. Добра дэкламіруюць «Песню аб Сталіне» Джамбула — Рахіль Амбаш (вучаніца 13 яўрэйскай школы), «Русским друзьям» Міцкевіча — Хана Чаркоўская (вучаніца 7 польскай школы).

Вялікае ажыўленне выклікала ў прысутных песня «Малы воін» у выкананні вучня 7 польскай школы Руцінскага. Яму горача апладыравалі дарослыя і школьнікі.

Песні змяніліся танцамі. Вучань трэцяга класа 15 школы Левін выдатна выканаў танец «Кабардзінку». Не з меншым поспехам выканала «Цыганскі танец» вучаніца 11 беларускай школы Зажарская.

Індывідуальныя танцы ўступаюць месца калектыўным. Прысутныя з аднолькавай любоўю апладыруюць выканаўцам рускага народнага танца, беларускага, яўрэйскага, польскага. Па майстэрству выканання асабліва вылучыўся танец «Чардаш» у выкананні танцавальнага калектыва Дома піянераў пад кіраўніцтвам тав. Любошыц, польскі народны танец «Куявяк» у выкананні танцавальнага калектыва школы № 1 пад кіраўніцтвам тав. Слівінскай, «Танец конікаў» у выкананні вучняў 12 школы пад кіраўніцтвам тав. Фішалевіч.

Вялікім поспехам карыстаўся ў гледача балет «Красная шапочка» ў выкананні калектываў Дома піянераў і школы № 6.

Нямала было прадстаўлена на заключным канцэрце і харавых калектываў. Асаблівай папулярнасцю карысталіся харавыя калектывы Дома піянераў і школы № 12. Калектыў Дома піянераў пад кіраўніцтвам тав. Власава добра выканаў песні «Агні большэвіцкіх ідэй», сталінскія частушкі. Харавы калектыў 12 школы пад кіраўніцтвам тав. Бюмеля выканаў «Гімн партыі большэвікоў», песню «Біробіджан» з кінофільма «Шукальнікі шчасця».

Бліскуча выканалі фізкультурныя пірамiды вучні школы № 2.

Канцэрт закончыўся балетам—рускі карагод у перыяд татарскага нашэствія. Выканаўцы яго, вучні школы № 5, пад кіраўніцтвам тав. Хмялеўскай прадэманстравалі выключныя здольнасці. Пасля сканчэння канцэрта па залу доўга раздаваліся дружныя воплескі.

У заключным канцэрце алімпіяды дзіцячай мастацкай творчасці прыняла ўдзел 568 навучаючыхся школ горада. Яны выканалі 45 індывідуальных і калектыўных нумароў.

Г. Паўлаў.

Калі-ж мне выплацяць грошы?

(Пісьмо ў рэдакцыю).

Працуючы ў якасці тэхніка-будаўніка, мне належыла атрымаць заработную плату за студзень гэтага года ў абласным зямельным аддзеле. У лютым, па загаду загадчыка абласнога зямельнага аддзела, я быў пераведзен на работу ў Высокаўскі райземаддзел, дзе работаю і зараз. Пры гэтым мне абяцалі выслаць зарплату, як толькі пачнецца будаўніцтва.

Прайшло ўжо больш чатырох месяцаў, але зарплаты я так і не атрымаў. Кіраўніцтва аблза лічыць непатрэбным нават адказаць на мае неаднаразовыя напамінанні і просьбы аб высылцы мне грошай.

Акрамя таго, 28 сакавіка мне прыслалі адносіну за подпісам загадчыка аблза, у якой значылася: «Неадкладна выехаць у Кляшчэльскі райза для аказання дапамогі. Камандыровачныя атрымаеце ў Кляшчэльскім раёне». Я, вядома, паехаў. Аднак камандыровачных за гэту паездку я таксама ніяк не магу атрымаць.

Калі звярачваюся па гэтаму пытанню ў Кляшчэльскі райземаддзел, там адказваюць, што няма грошай, а кіраўніцтва аблза па-ранейшаму абмяжоўваецца незразумелым маўчаннем.

Прашу рэдакцыю газеты «Зара» дапамагчы мне ў атрыманні заработаных мною грошай.

Е. М. Каваленка,
тэхнік-будаўнік Высокаўскага райза.

АД РЭДАКЦЫІ

Праверкай устаноўлена, што затрымка выплаты заработнай платы за студзень тав. Каваленка Е. М. тлумачыцца бестурботнымі і абыякавымі адносінамі кіраўніцтва аблза і, у прыватнасці, яго загадчыка тав. Каралёва да маладых совецкіх спецыялістаў.

У гутарцы з супрацоўнікам рэдакцыі т. Каралёў заявіў, што грошы тав. Каваленку ўжо даўно выплачаны і апошні аб іх забыўся. На справе-ж атрымліваецца адваротнае. Аддаўшы загад аб выплаце заработнай платы, т. Каралёў, як відаць, забыўся аб ім і не паклапаціўся праверыць як бухгалтэрыя яго выконвае. У выніку заработная плата, якую згодна закона тав. Каваленка павінен быў атрымаць яшчэ ў студзені, не выплачана і зараз.

Рэдакцыя звяртае ўвагу тав. Каралёва на недапушчальныя адносіны да справядлівых патрабаванняў аўтара вышэй надрукаванага пісьма.

КІНОДЭКАДНІК НА ТЭМУ «КІМ БЫЦЬ»

Цікавае мерапрыемства праводзіць гарком комсамола сумесна з кіраўніцтвам кінотэатра «Кім». З 21 па 30 чэрвеня ў памяшканні названага кінотэатра будзе наладжан кінодэкаднік на тэму «Кім быць?» з мэтай дапамагчы выпускнікам сярэдняй школы ў выбары спецыяльнасці.

На працягу дэкадніка для моладзі будуць дэманстрыравацца фільмы: «Доктар Калюжны», «Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка», «Якаў Свердлоў», «Вялікі грамадзянін» (другая серыя), «Светлы шлях», «Лінія Манергейма» і інш. Сеансы адбудуцца з 12 гадзін дня.

Перад пачаткам сеансаў будуць арганізаваны сустрэчы выпускнікоў школ са знатнымі людзьмі: ордэнаносцамі, камандзірамі Чырвонай Арміі, дэпутатамі Вярхоўнага Совета БССР, партыйнымі работнікамі, удзельнікамі сельскагаспадарчай выстаўкі, майстрамі спорта.

Нісенгольц.

У [illegible]цкім універсітэце марксізма-ленінізма заняткі вядуцца ў выхадныя дні. [illegible] факультэта гісторыі ВКП(б), выдатнікі вучобы (злева направа) **Р. Л. Свердлова, А. М. Чумакоў, М. Г. Сямёнаў і К. С. Лясота** — на лекцыі.

Фота С. Малабіцкага (ТАСС).

Насенневодства траў на тарфяніках

У [БССР] разгортваюцца грандыёзныя работы па асушэнню і асваенню балот. [illegible] частка асушаемых плошчаў павінна быць асвоена пад лугі і пасбішчы. [illegible] ўвага павінна быць удзелена [забеспячэ]нню гэтых плошчаў неабходным [illegible] насеннем. Вядома, што насенне, [якое] вырастае ў такіх-жа глеба-кліматычных умовах, у якіх яно ў далейшым будзе высявацца, з'яўляецца найбольш устойлівым і ўраджайным. Аднак да апошняга часу на гэта мала звярталася ўвагі. У большасці выпадкаў залужэнне тарфяных глеб рабілася насеннем, сабраным на мінеральных глебах, на якіх ураджайнасць [illegible] і насення бываюць невысокія. К таму-ж гэтага насення ў нас у рэспубліцы далёка не хапае нават для забеспячэння травяных палёў у лугапасбішчных севазваротах на стараворыўных мінеральных глебах, не гаворачы ўжо аб [illegible] новых землях. Таму вялікае [значэнне] набывае атрыманне насення лугавых траў на тарфяных глебах, на якіх ураджаі бываюць намнога вышэй і больш устойлівыя.

[Насенне]водствам траў неабходна заняцца ў кожнай гаспадарцы, на тэрыторыі якой ёсць тарфяна-балотныя глебы.

Уявім сабе, якія ўраджаі насення лугавых траў магчымы на тарфяных глебах, з наступных прыкладаў.

У 1940 годзе ў БССР ураджаі насення [з] [illegible] штучных сенакосных лугоў [былі]: у соўгасе «Х-годдзе БССР» цімафееўкі з 84 гектараў у сярэднім па 4,2 цнт. з гектара; у соўгасе «Мормаль» цімафееўкі з 26 гектараў у сярэднім па 4,5 цнт.; у соўгасе «Рачыца» цімафееўкі з 24 гектараў у сярэднім па 5,1 [illegible], аўсяніцы лугавой з 5 гектараў у сярэднім па 2,5 цнт., бекманіі з 13 гектараў па 3 цнт. і канарэечніка з 3 гектараў па 4 цнт. з кожнага.

Прыведзеныя прыклады з усёй пераканаўчасцю гавораць аб магчымасці вельмі паспяховага насенневодства многіх відаў лугавых траў на асушаных тарфяна-балотных глебах. Апрача ўказаных назваў зусім магчыма насенневодства таксама мятліка балотнага, кастра бязостага, шведскай і белай канюшыны.

З прычыны важнасці і параўнаўчай навізны для многіх гаспадарак гэтага пытання лічым неабходным спыніцца на асноўных момантах агратэхнікі пасеву і догляду за насеннікамі траў.

Зыходзячы з заўваг, зробленых акадэмікам Вільямсам, што насенне лугавых траў павінна збірацца з густых травастояў, бо шырокарадныя пасевы—гэта адзін з спосабаў пагоршання якасці лугавых траў, а таксама ўлічваючы паспяховую практыку перадавых гаспадарак, трэба прыйсці да заключэння, што агратэхніка насенневодства галоўнейшых лугавых траў—цімафееўкі, аўсяніцы лугавой, лісахвоста і канюшыны шведскай і белай — амаль нічым не павінна адрознівацца ад агратэхнікі стварэння штучных лугоў. Усе гэтыя травы на насенне можна сеяць на добра асушаных незаліваемых як стараворыўных, так і ўноў асвайваемых тарфяна-балотных глебах, заараных на зябліва. На стараворыўных глебах лепш сеяць пасля прапашных (бульбы, капусты і карапьплодаў), канопляў і віка-аўсяныя сумесі на сена—пасля культур, пры якіх глеба ачышчаецца ад пустазелля.

На добра асушаных ўноў [illegible] [illegible] тарфяніках пасеў траў на насенне [illegible] [illegible] [illegible] можа [illegible] навят перавагу перад пасевамі на стараворыўных тарфяніках. Уноў асвайваемыя тарфянікі звычайна бываюць зусім чыстымі ад пустазелля, што вельмі важна пры насенневодстве траў.

Лепшым тэрмінам для пасеву траў у нармальныя годы лічыцца першая палавіна мая або час сяўбы позніх яравых культур. У годы ж з зацяжной дажджлівай вясной і на ўчастках з высокім стаяннем грунтовых вод у вясенні перыяд, гэта значыць пры дастаткова вільготнай глебе, пасевы траў на насенне можна праводзіць і ў чэрвені месяцы. А такія культуры, як цімафееўка, аўсяніца лугавая і лісахвост, могуць сеяцца і ў першай палавіне жніўня, пасля ўборкі віка-аўсянай сумесі на сена.

За 10—15 дзён да пасеву ў глебу ўносяцца мінеральныя ўгнаенні з наступнага разліку на гектар: 3 цнт. 40-проц. або 4 цнт. 30 проц. каліійнай солі, 3 цнт. суперфасфата і 5 цнт. пірытнага агарка. На тарфяніках заіленых, а таксама неглыбокіх (торф да 80 см.) пірытных агарак уносіць не трэба. Каліійныя і фосфарныя ўгнаенні ўносяцца штогод, а пірытны агарак—раз у 3—4 годы. Таму на стараворыўных участках, калі пад папярэднія культуры на працягу апошніх двух год агарак уносіўся, то пад насеннікі траў яго можна не ўносіць. Перад рассевам угнаенняў неабходна дыскаваннем або баранаваннем выраўняць паверхню заaранай глебы, каб можна было больш раўнамерна задзелаць угнаенні. Угнаенні задзелваюцца шлейфавымі баронамі ў два сляды.

Перад пасевам глеба барануецца баронамі зіг-заг у некалькі слядоў, а ў выпадку зарастання глебы пустазеллем — да поўнага знішчэння яго з абавязковым [illegible] [illegible] катком.

Пасеў праводзіцца ў [illegible] [illegible] [illegible] без прымесі іншых траў і без накрыўных расліп радковай дыскавай сеялкай з рабордамі (абмежавальнікамі), прыстасаванымі для задзелкі насення не глыбей 2 см., і з аслабленымі пружынамі. Цімафееўка, аўсяніца лугавая, лісахвост, райграс вестэрвольдскі і канюшына высяваюцца суцэльным радавым пасевам, а мятлік і палявіца—шырокарадным з адлегласцю паміж радамі 45—50 см. Для пасеву мятліка і палявіцы з вялікім поспехам можа быць прыменена кок-сагызная сеялка. Палявіца і мятлік у год пасеву развіваюцца вельмі марудна, таму неабходна шляхам прапалкі і рыхлення міжрадзяў весці барацьбу з пустазеллем.

У выпадку адсутнасці прыстасаванай дыскавай сеялкі пасеў лепш праводзіць раскідной шляхам адняцця ў сеялкі сашнікоў і насенняправодаў і падвескі пад высяваючы апарат размеркавальнай дошкі. Да сеялкі прычапляюцца лёгкія бароны зіг-заг, якія ўслед задзелваюць насенне. Насенне канюшыны і цімафееўкі можна сеяць ручной сеялкай Кроўна, пасля якой насенне таксама павінна задзелвацца лёгкай баранай. Ручны пасеў не рэкамендуецца, бо ён не забяспечвае раўнамернага высеву. Пасевы траў неабходна абавязкова прыкатаць.

Пры пасеве траў на насенне прытрымліваюцца наступных норм высеву ў кгр. на гектар: цімафееўкі—12; аўсяніцы лугавой — 18; лісахвоста — 16; райграса вестэрвольдскага—25; канюшыны белай і шведскай—10; мятліка—6 і палявіцы—5.

Пры веснавым пасеве травы ў год пасеву 1—2 разы падкашваюцца. У мэтах барацьбы з пустазеллем першае падкашванне праводзіцца праз 5—6 тыдняў пасля пасеву, а другое—у першай дэкадзе верасня. Падкашванне праводзіцца на [illegible] 10—12 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] з поля. Усе ўказаныя вышэй травы, за выключэннем райграса вестэрвольдскага, з'яўляюцца многалетнімі, насеннікі якіх за выключэннем канюшыны могуць пладаносіць па тры годы падрад. Канюшына-ж большай часткай выпадае пасля першага збору насення. Для паспяховай культуры канюшыны на насенне неабходна прымяняць пчолаапыленне. Райграс вестэрвольдскі—трава аднагадовая і пладаносіць толькі адзін год.

Каб забяспечыць неабходным насеннем лугавых траў пасеўныя плошчы 1942 і часткова 1941 г., неабходна магчыма паўней скарыстаць для збору насення лепшыя травастоі як штучных залужэнняў мінулых год на тарфяных глебах, так і натуральных лугоў і правесці шырокія вытворчыя вопыты па ранняму асеннняму пасеву свежа сабраным насеннем. На штучных лугах насенне можна збіраць як з чыстых гаспадарчых пасеваў, так і з простых травасумесей, прыўрочваючы ў апошнім выпадку ўборку да часу паспявання аднаго-двух відаў.

Паколькі ў нас няма зарэкамендаваўшых сябе сартоў лугавых траў для тарфяна-балотных глеб, насенне з натуральных травастояў у першую чаргу павінна быць скарыстана для іх размнажэння (пасеву насеннікаў). У большасці выпадкаў насенне мясцовых дзікарастучых лугавых траў на тарфяных глебах з'яўляецца найбольш устойлівым і ўраджайным.

У рэзультаце 4-гадовага (1937—1940 гг.) вывучэння Інстытутам балотнай гаспадаркі ў экалагічным пітомніку на Мінскім вопытным балотным полі розных узораў асноўных лугавых траў, атрыманых ад вопытных станцый і інстытутаў СССР, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ураджайнасці аказаліся дзікарастучыя, напрыклад, аўсяніца лугавая з мінеральнага запаведніка Мінскага вопытнага балотнага поля, лісахвост з Быхаўскага раёна БССР, ежа зборная Мінскага балотнага вопытнага поля, канарэечнік з поймы ракі Дняпра, Быхаўскага раёна, бекманія з прыруславай зоны Дняпра, Рагачоўскага раёна, аўсяніца трысцявідная з сярэдняй Волгі, мятлік лугавы сухадольнага лугу насенгаса «Еленцы» і т. д. З гэтых дзікарастучых узораў ураджай сена на 3—4-ты год у пітомніку быў на 11—35 проц. вышэй у параўнанні з ураджаем лепшых культурных узораў селекцыйных станцый з мінеральных глеб. Таму неабходна кожнаму калгасу і соўгасу як можна больш сабраць насення дзікарастучых траў, скарыстоўваючы ў першую чаргу травастоі лісахвоста, бекманіі, канарэечніка, мятліка лугавога і балотнага, палявіцы белай, як найбольш распаўсюджаныя на натуральных лугах у БССР, і размножыць іх на тарфяных глебах.

Участкі пад насеннікі як на штучных, так і на натуральных лугах павінны быць адведзены ўжо цяпер; яны павінны быць захаваны ад патраў, скашвання і іншых пашкоджанняў, а таксама ўгноены.

Калі кожная гаспадарка, на тэрыторыі якой ёсць тарфяна-балотныя глебы, ужо цяпер удзеліць увагу пытанню забеспячэння сябе неабходным насеннем лугавых траў, то гэтым самым будзе ў значнай ступені вырашан поспех выканання плана асваення балот пад лугі і пасбішчы і паляпшэння кармавой базы для растучай соцыялістычнай жывёлагадоўлі.

З. ТАЛЧЫНСКІ,
кандыдат с.-г. навук, заг. [illegible] лугоў і пасбішчаў Інстытута балотнай гаспадаркі Наркамата меліярацыі БССР.

НЕ ПАСЛАБЛЯЦЬ БАРАЦЬБЫ З ДЭЗАРГАНІЗАТАРАМІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПРАЦЫ

27 чэрвеня спаўняецца год дзейнасці Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб пераходзе на васьмігадзінны рабочы дзень і сямідзённы рабочы тыдзень і забароне самавольнага ўхода рабочых і служачых з прадпрыемстваў і ўстаноў. Гэты Указ з'яўляецца яркім доказам сталінскіх клопатаў партыі і ўрада аб далейшым росквіце нашай соцыялістычнай прамысловасці і росце прадукцыйнасці працы.

XVIII партыйны з'езд паставіў перад краінай выключна вялікія задачы. На працягу бліжэйшых 10—15 год Совецкі Саюз павінен дагнаць і перагнаць найбольш развітыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах. Пераход ад соцыялізма да комунізма патрабуе няўхільнага росту асновы ўсёй народнай гаспадаркі—соцыялістычнай прамысловасці, далейшага ўмацавання працоўнай дысцыпліны на фабрыках, заводах і ва ўстановах, рашучай барацьбы з лодырамі і прагульшчыкамі.

«Совецкая ўлада, — гаварыў таварыш Ленін, — не можа і не павінна адмаўляцца ад прымусу да працы тых, хто бяздзейнічае, лодырнічае, хто хоча жыць не працуючы, за рахунак грамадства. Той, хто адступае цяпер ад парадка дысцыпліны, той упускае ворагаў у сваё асяродзе» (Ленін, том XXVII, стар. 45).

XVIII Усесаюзная канферэнцыя ВКП(б) у сваіх гістарычных рашэннях намеціла грандыёзную праграму соцыялістычнага будаўніцтва ў чацвертым годзе Трэцяй сталінскай пяцігодкі. Важнейшай умовай паспяховага ажыццяўлення гэтай праграмы з'яўляецца барацьба за строгае і няўхільнае выкананне Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня 1940 года. Таварыш Маленкоў у сваім дакладзе на XVIII партканферэнцыі значнае месца ўдзяліў пытанню правядзення ў жыццё мерапрыемстваў партыі і ўрада па ўмацаванню працоўнай дысцыпліны на прадпрыемствах і ва ўстановах.

Усе чэсныя рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя нашай краіны аднадушным адабрэннем сустрэлі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб пераходзе на васьмігадзінны рабочы дзень і сямідзённы рабочы тыдзень і забароне самавольнага ўхода рабочых і служачых з прадпрыемстваў і ўстаноў. На клопаты партыі і ўрада аб далейшым росце соцыялістычнай прамысловасці рабочы клас і совецкая інтэлігенцыя нашай краіны адказалі ўмацаваннем працоўнай дысцыпліны, павышэннем прадукцыйнасці працы, шырокім разгортваннем соцыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР адыграў выключна вялікую ролю ва ўмацаванні працоўнай дысцыпліны. Гэта ярка бачна на прыкладзе работы прадпрыемстваў і ўстаноў нашай вобласці. З моманту выдання Указа прагулы і спазненні на работу на прадпрыемствах і ўстановах вобласці на многа скараціліся. Калі колькасць паступіўшых спраў на прагульшчыкаў у народныя суды ў чацвертым квартале мінулага года прыняць за сто процантаў, то колькасць іх у першым квартале гэтага года скарацілася на 41 процант. Калі колькасць асуджаных за прагулы ў чацвертым квартале 1940 года прыняць за сто процантаў, то ў першым квартале 1941 года лік асуджаных за прагулы скараціўся на 45 процантаў. Лік асуджаных у першым квартале гэтага года за самавольны ўход з работы ў параўнанні з чацвертым кварталам мінулага года скараціўся на 51 процант.

З вышэй прыведзеных прыкладаў бачна, што колькасць прагулаў і самавольных уходаў сістэматычна паніжаецца. Аднак трэба сказаць, што нашы мясцовыя партыйныя, совецкія, прафсаюзныя і комсамольскія арганізацыі і кіраўнікі прадпрыемстваў не дабіліся поўнай ліквідацыі прагулаў і спазненняў на нашых прадпрыемствах і ва ўстановах. У асобных месцах барацьбу за ажыццяўленне Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР падмянілі кампаніяй і абмежаваліся правядзеннем толькі мітынгаў і сходаў, а не арганізавалі рашучай, штодзённай барацьбы з дэзарганізатарамі соцыялістычнай працы, якія наносяць нашым прадпрыемствам вялікую шкоду.

Асобныя гаспадарнікі сталі на шкодны шлях «узаконьвання» спазненняў і прагулаў. Замест рашучай барацьбы з прагульшчыкамі, яны без усякіх на гэта падстаў шырока практыкуюць водпуск рабочых і служачых з работы на некалькі дзён. Так, напрыклад, дырэктар Гершонскага цагельнага завода, Брэсцкага раёна, тав. Захарэвіч 17 мая 1941 года выдаў загад № 56, згодна якога адпусціў з работы на два дні 109 чалавек. Крыху раней, 3 мая 1941 года, тав. Захарэвіч спецыяльным загадам № 45 вызваліў ад работы на адзін дзень 107 чалавек.

Практыка беспадстаўнага вызвалення рабочых ад работы на цагельным заводзе набыла выключна вялікія размеры. У перыяд з 12 красавіка па 19 мая гэтага года т. Захарэвіч выдаў 15 загадаў, згодна якіх без усякіх уважлівых прычын адпускаў з работы рабочых і гэтым самым наносіў соцыялістычнаму прадпрыемству вялікую шкоду. Характэрна адзначыць, што цагельны завод ганебна адстае па выкананню вытворчай праграмы, не забяспечвае своечасовага выканання вытворчага плана па выпуску высокаякаснай цэглы.

Практыка незаконных водпускаў з работы наглядаецца ў Брэсцкай дрэваапрацоўчай арцелі «Чырвоная зара» і іншых прадпрыемствах вобласці.

На многіх прадпрыемствах шырока распаўсюджана практыка допушчэння на работу рабочых у п'яным выглядзе. Рабочыя Нізянскага бровара, Поразаўскага раёна, Аляксандр Калядка і Міхаіл Купцэвіч 18 лютага 1941 года ў час работы напіліся спірту, зацеялі дэбош. Дырэктар завода, замест таго, каб дэзарганізатараў працы прыцягнуць да судовай адказнасці, абмежаваўся вынясеннем ім вымовы. Аналагічныя меры прыняў дырэктар і да рабочых Івана Стачук і Івана Казёл, якія з'явіліся на работу ў п'яным выглядзе.

Ёсць нямала фактаў, калі кіраўнікі прадпрыемстваў ліберальнічаюць з прагульшчыкамі. Работніца Брэсцкага хлебакамбіната Зельда Пытлік 25 лютага 1941 года самавольна пайшла з работы. Дырэктар хлебакамбіната тав. Стацура не прыцягнуў яе да судовай адказнасці, а абмежаваўся вынясеннем строгай вымовы.

У справе строгага і няўхільнага ажыццяўлення Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР вялікая роля належыць народным судам. Совецкі ўрад устанавіў, што народныя суды павінны не пазней як на працягу пяці дзён разглядаць справы на прагульшчыкаў. Між тым, некаторыя суды не прымаюць належных мер да таго, каб разглядаць паступаючыя ва прагульшчыкаў справы ва ўстаноўленыя тэрміны і часта парушаюць Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР.

У Брэсцкі нарсуд першага ўчастка (народны суддзя тав. Комяк) 26 снежня 1940 года паступіла справа на прагульшчыка Зігман Х. Б. Справа была разгледжана толькі 31 студзеня 1941 года. Суду патрабавалася больш месяца, каб разглядзець справу на прагульшчыка, у той час, як суд абавязан быў вынесці свой прыгавор не пазней пяці дзён.

Народны суд Гайнаўскага раёна трымаў неразгледжанай справу на прагульшчыка Скейко А. Ф. з 28 студзеня 1941 года да 12 сакавіка 1941 года. Аналагічныя факты назіраюцца і ў іншых народных судах.

У асобных раёнах маюць яшчэ месца выпадкі няправільнага вынясення апраўдальных прыгавараў прагульшчыкам. Грамадзянка Сарэ С. М. была аддана пад суд за тое, што кінула работу і пайшла ў магазін, зрабіўшы такім чынам прагул. Нарсуд першага ўчастка горада Брэста спыніў справу і апраўдаў прагульшчыцу.

Трэба сказаць, што на радзе прадпрыемстваў вобласці ёсць нямала выпадкаў, калі гаспадарнікі ў мэтах самастрахоўкі прыцягваюць да судовай адказнасці зусім нявінных чэсных людзей. Кіраўніцтва Брэсцкай дрэваапрацоўчай арцелі «Чырвоная зара» перадало справу ў суд на Абрама Кацаў, нібыта за зроблены прагул. Народны суд апраўдаў грамадзяніна Кацаў, бо апошні не вышаў на работу па прычыне хваробы, на што меў бюлетэнь.

Такія факты наглядаюцца і на іншых прадпрыемствах. Народны суд Гайнаўскага раёна прыгаварыў грамадзяніна Камеровіча А. Ф. да пяці месяцаў прымусовых работ за тое, што ён быццам-бы зрабіў прагул. Аднак было ўстаноўлена, што Камеровіч меў выхадны дзень і, калі яго не было на вытворчасці, кіраўніцтва прадпрыемства змяніла графік дзяжурства. Аб змене графіка дзяжурства Камеровічу ніхто не паведаміў. Пры такіх абставінах, зразумела, нельга прызнаць, што Камеровіч зрабіў прагул.

Барацьба за строгае і няўхільнае правядзенне ў жыццё Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня 1940 года павінна праводзіцца не кампанейскі, а сістэматычна, штодзённа. Доўг кожнай пярвічнай партыйнай арганізацыі, прафсаюзных органаў і кіраўнікоў прадпрыемстваў рашуча і бязлітасна змагацца з дэзарганізатарамі соцыялістычнай працы. Трэба штодзённа і настойліва ўмацоўваць на нашых прадпрыемствах і ва ўстановах працоўную дысцыпліну, дабівацца таго, каб усе 8 гадзін рабочага часу кожным рабочым і служачым былі выкарыстаны прадукцыйна. Гэтага патрабуюць інтарэсы нашай радзімы, інтарэсы ўсіх працоўных Совецкага Саюза.

М. Агабенаў.
начальнік крымінальна - судовага аддзела абласной пракуратуры.

Яшчэ не перавяліся кіраўнікі, якія не заўважаюць, як многа ў іх лішніх людзей, рабочы дзень якіх не ўшчыльнён. (З газет).

Ліберальная «шляпа».
Рыс. М. Отарава. (ТАСС).

Аб ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці дарослага насельніцтва

Польскія памешчыкі і капіталісты пакінулі нам у спадчыну велізарную колькасць непісьменных і малапісьменных, асабліва сярод вясковага насельніцтва. На аднаму толькі Антопальскаму раёну ў пачатку мінулага вучэбнага года было ўлічана 2839 непісьменных і 3013 малапісьменных. Зусім відавочна, што хутчэйшая ліквідацыя гэтай праклятай спадчыны мінулага з'яўляецца важнейшай дзяржаўнай задачай.

У сувязі са сканчэннем навучальнага года варта падвесці вынікі праведзенай работы за год, намеціць асноўныя задачы ў гэтым напрамку на будучы час.

У пачатку мінулага вучэбнага года пытанне аб ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці было абмеркавана на нарадах настаўнікаў, праведзена растлумачальная работа на вёсцы. Былі створаны 50 школ па ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці. У іх навучалася 537 непісьменных і 1206 малапісьменных. Акрамя гэтага сіламі культармейцаў (іх было 86) абучалася 433 чалавекі. Усяго, такім чынам, пачалі вучобу 2176 чалавек. Калі-б мы навучылі ўсіх гэтых людзей, мы лёгка маглі-б паставіць сваёй задачай у наступным вучэбным годзе не толькі поўнасцю ліквідаваць непісьменнасць па раёну, але і ў значнай меры ліквідаваць малапісьменнасць.

Аднак рэзультаты вучэбнага года аказаліся нездавальняючымі. Усяго закончылі вучобу 831 чалавек. Калі к гэтаму панат дадаць групы дапрызыўнай моладзі, якія прадаўжаюць вучобу (намечана закончыць яе да 1 ліпеня), то ўсё-ж больш 40 процантаў, навучаўшыхся ў лікпунктах, не закончылі вучобу ў іх.

Асноўнае зло ў рабоце многіх вячэрніх школ — гэта дрэннае наведванне навучаючыхся, адсеў. У Сукачскай сярэдняй школе ў пачатку года заняткі наведвалі 70—80 чалавек, а ў канцы — 24 чалавекі, прычым з іх здалі іспыты толькі 16. У лікпункце пры Антопальскай няпоўнай сярэдняй школе, дзе на працягу вучэбнага года лічылася 62 навучаючыхся, не абучан ні адзін чалавек. Аналагічнае становішча і ў Дзеткаўскай і радзе іншых школ. Тут наведванне памяншалася з дня ў дзень, а кіраўнікі гэтых школ нічога істотнага не зрабілі для спынення адсеву.

Вынікі прайшоўшага навучальнага года красамоўна гавораць аб неабходнасці рашучага паляпшэння ўсёй справы ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці. Рашаючай умовай паспяховага правядзення гэтай работы з'яўляецца поўны ўлік асаблівасцей арганізацыі вучобы дарослых.

Вопыт перадавых школ і настаўнікаў Антопальскага раёна паказвае, што рашаючае значэнне ў рабоце школ дарослых адыгрывае пастаноўка палітыка-выхаваўчай школьнай і пазашкольнай работы. Ёсць у нас рад настаўнікаў, якія дабіліся не толькі замацавання ўсіх запісаўшыхся ў школу, але і паступовага павелічэння колькасці навучаючыхся ў ходзе вучобы. Такіх вынікаў дабіўся настаўнік лікпункта вёскі Масткі тав. Кулік, загадчык Зелаўскай вячэрняй школы тав. Шаўчук. Яны з самага пачатку года праводзілі сістэматычную палітасветную работу з навучаючыміся ў форме гутарак, дакладаў і лекцый на палітычныя і навуковыя тэмы. Настаўнік тав. Сарнакоўскі (в. Горы) рэгулярна праводзіў калектыўныя чыткі мастацкай літаратуры, прывіваў моладзі любоў да кнігі. У выніку ўзнікла патрэба у арганізацыі бібліятэчкі-перасоўкі. І ўсе 30 чалавек, раней малапісьменных, якія абучыліся ў школе, зараз чытаюць кнігі, замацоўваюць і пашыраюць набытыя веды.

Варта спыніцца на вопыце работы загадчыка Мехведавіцкай школы тав. Касцюка. Тут рэгулярна праводзіліся з навучаючыміся гутаркі, калектыўныя чыткі. Прачытаны былі такія творы, як «Маці» Горкага, «Як гартавалася сталь» Астроўскага. Гэта ў вялікай ступені пашырыла кругазор навучаючыхся, выклікала вялікую цягу да вучобы, да культуры, да грамадскай дзейнасці. Гэтаму-ж садзейнічаў арганізаваны пры вячэрняй школе драматычны гурток, які выступаў з пастаноўкай перад усім насельніцтвам вёскі. У гэтай школе колькасць навучаючыхся няспынна расла, так што не стала хапаць школьнага памяшкання. К канцу года тут навучалася 63 чалавекі непісьменных і малапісьменных.

Варты пераймання і вопыт настаўнікаў тт. Калаур і Пракапенка, якія абучылі на даму па 15 непісьменных.

Гэтыя прыклады гавораць самі за сябе.

Вопыт перадавых настаўнікаў, культармейцаў, школ неабходна зрабіць здабыткам усіх.

У нашай далейшай рабоце неабходна асаблівую ўвагу звярнуць на ліквідацыю непісьменнасці жанчын. Тут асабліва недапушчальна спадзявацца на самацёк, а патрабуецца асабліва настойлівая растлумачальная работа. Толькі адсутнасцю такой дыферэнцыраванай работы на месцах трэба тлумачыць тое, што ў нашым раёне мы за год здолелі абучыць толькі 131 жанчыну, і гэта ў той час, калі колькасць жанчын пераважае сярод агульнай масы непісьменных і малапісьменных.

Асабліва актуальнай палітычнай задачай з'яўляецца ліквідацыя непісьменнасці і малапісьменнасці сярод прызыўнікоў. У цэлым па раёну работа з імі праводзілася больш энергічна і арганізавана. У радзе месц, дзякуючы ўвазе сельсоветаў і палітасветработнікаў, мы дабіліся поўнага наведвання заняткаў кожным з дапрызыўнікаў, прычым абучэнне пісьменнасці спалучаецца з правядзеннем ваеннай вучобы. Аднак у радзе месц (Заніўскі і Худлінскі сельсоветы) не ўсе дапрызыўнікі ахоплены вучобай.

Неабходна сканцэнтраваць увагу нашай совецкай грамадскасці вакол пытанняў ліквідацыі непісьменнасці. Асабліва трэба прыкаваць да гэтай справы ўвагу комсамольскіх арганізацый.

С. Я. Мермур.

На слядах нашых выступленняў.

„Нячулыя адносіны да пісем і скарг працоўных“

Пад такім загалоўкам у нашай газеце ад 30 мая быў змешчан артыкул, у якім указвалася на нячулыя адносіны да пісем і скарг працоўных з боку кіраўнікоў асобных аддзелаў гарадского Совета дэпутатаў працоўных і выканкома абласнога совета.

Выканаўчы камітэт Брэсцкага абласнога Совета дэпутатаў працоўных нам паведаміў, што па закранутых у заметцы пытаннях прыняты наступныя меры.

Выканком абласнога совета арганізаваў праз інструктарскі апарат праверку становішча рэагавання на пісьмы і скаргі працоўных. Прытым пытанне аб рэагаванні на пісьмы працоўных будзе абгаворвацца на чарговым пасяджэнні выканкома аблсовета.

У выканкоме аблсовета і ў яго агульным аддзеле зараз прыняты ўсе меры для паляпшэння рэагавання з тым, каб не дапускаць у далейшым ні аднаго выпадку затрымкі ў адказах на пісьмы працоўных.

Выканаўчы камітэт Брэсцкага гарадскога Совета дэпутатаў працоўных паведаміў нам, што ў апошні час учот і рэагаванне на заявы і скаргі працоўных значна палепшаны. Аддзелы рэгулярна прысылаюць зводкі ў агульны аддзел выканкома.

Мінскі радыёзавод ім. Молатава асвоіў і прыступіў да масавага выпуска калгаснага ўсехвалявога радыёпрыёмніка «Піонер — Б», які работае на батарэях.

На здымку: у рэгуліровачным цэху завода. Майстар **Р. І. Галомб** і наладчыца **Зільберштэйн** за настройкай прыёмніка. Фота І. Шыпко. (БЕЛТА).

Авалодаць эканомікай вытворчасці.

Абаротныя фонды прадпрыемства і іх скарыстанне

Прамысловае прадпрыемства распалагае асноўнымі і абаротнымі вытворчымі фондамі. Асаблівасць асноўных фондаў (будынкаў, абсталявання і т. д.) састаіць у тым, што яны зношваюцца (амартызіруюцца) паступова на працягу многіх год, пераносячы часткамі свой кошт на кошт прадукта.

Адрозненне абаротных фондаў (сыравіны, матэрыялаў, паліва, электраэнергіі) ад асноўных састаіць у тым, што яны ўдзельнічаюць у вытворчасці на працягу аднаго вытворчага цыкла, пераносячы цалкам свой кошт на кошт прадукта — гатовага вырабу. У працэсе вытворчасці абаротныя фонды або мяняюць сваю натуральную форму (напрыклад, бавоўна — у пражу, скура — у абутак), або поўнасцю спажываюцца (напрыклад, паліва).

Рацыянальнае скарыстанне абаротных фондаў прадпрыемства мае вялікае народна-гаспадарчае значэнне.

План трэцяй сталінскай пяцігодкі прадугледжвае толькі ў адным 1942 г. у параўнанні з 1937 г. эканомію за кошт больш рацыянальнага скарыстання абаротных фондаў у суме 9 мільярдаў рублёў.

Эканомнае расходванне абаротных фондаў вытворчасці дазваляе дадаткова павялічыць выпуск прамысловай прадукцыі, павысіць узровень спажывання ў краіне. Ліквідацыя страт, браку, іэлішніх адыходаў павышае скарыстанне вытворчых магутнасцей прадпрыемства, павялічвае выпрацоўку прадукцыі на аднаго рабочага, г. зн. садзейнічае росту прадукцыйнасці працы.

Нарэшце, правільна арганізаванае скарыстанне абаротных фондаў вядзе да зніжэння сабекошту прадукцыі, да росту накапленняў прадпрыемства.

Кожнае прадпрыемства павінна быць забяспечана неабходнымі запасамі абаротных фондаў. Па меры скарыстання гэтыя запасы пастаянна аднаўляюцца. Каб выпуск прадукцыі адбываўся роўнамерна, без рыўкоў, па дакладнаму графіку, арганізацыя снабжэння вытворчасці сыравінай, матэрыяламі, палівам павінна быць набудавана таксама чотка і планамерна, як і выпуск прадукцыі. Зачастую на адных прадпрыемствах накапліваюць іэлішнія запасы сыравіны, паліва, далёка перавышаючыя нормы запасаў, неабходныя для падтрымання несупыннасці працэса вытворчасці; у той-жа час другія прадпрыемствы не могуць выканаць плана з-за недахопу сыравіны і матэрыялаў. Такая практыка з'яўляецца антыдзяржаўнай, так як частка сыравіны і паліва пры гэтым устраняецца з удзелу ў працэсе вытворчасці.

Чоткае планіраванне запасаў сыравіны і паліва, неабходных прадпрыемствам для бесперабойнай работы, з'яўляецца адной з важнейшых задач гаспадарчага кіраўніка.

Асновай правільнага планіравання запасаў сыравіны, паліва з'яўляюцца тэхнічныя нормы, іх расходванне на адзінку прадукцыі. У механічных цэхах, напрыклад, неабходнымі данымі для разліку тэхнічных норм расходу матэрыялаў з'яўляюцца: чарцёж дэталі і карта тэхналагічнага працэса. На аснове чарцяжа вызначаецца чыстая вага апрацоўваемай дэталі (здабытак аб'ёма дэталі на ўдзельную вагу метала). На аснове тэхналагічнай карты ўстанаўліваюцца неабежныя страты металу ў відзе стружкі і т. п. і вызначаецца такім чынам вага загатоўкі.

Нармальны запас матэрыялаў прадпрыемства вызначаецца аб'ёмам вытворчасці і ўмовамі снабжэння. Чым больш аб'ём вытворчасці, тым большая сутачная патрэбнасць у матэрыялах. Чым часцей паступае матэрыял, тым меншы павінен быць яго запас. Калі сутачная патрэбнасць штампоўчага цэха ў ленце складае 100 кілаграмаў і калі матэрыял згодна дагавору з пастаўшчыком паступае праз кожныя 20 дзён, то найбольшы запас ленты саставіць 100х20=2000 кілаграмаў. Гэты запас называюць пераменным, так як у момант паступлення партыі матэрыяла ён будзе найбольшым, г. зн. разлічаным на 20 дзён, а па меры расходвання матэрыяла на вытворчасці ён будзе памяншацца. Пераменны запас устанаўліваецца, як правіла, у размеры сярэдняга запаса, г. зн. запаса, разлічанага на палавіну тэрміна паміж двума чарговымі пастаўкамі. У нашым прыкладзе пераменны запас метала равен 1000 кілаграмаў.

Аднак адна пераменная частка запаса матэрыялаў не заўсёды можа гарантыраваць нармальнае снабжэнне вытворчасці і забяспечыць бесперабойнае цячэнне вытворчага працэса, так як часам магчымы парушэнні рэгулярнасці ў снабжэнні.

Пагэтаму неабходна звыш пераменнага запаса мець дадаткова пастаянны запас (яго называюць страхавым, гарантыйным), расходваемы ў выпадках затрымкі ў дастаўцы матэрыялаў і аднаўляемы аўтаматычна чарговай пастаўкай. Размер пастаяннага запаса знаходзіцца ў залежнасці ад сутачнай патрэбнасці ў матэрыялах і магчымых адхіленняў ад тэрмінаў паступлення іх на склад прадпрыемства (неакуратнасць пастаўшчыка, затрымка груза на чыгунцы). Калі магчымая затрымка ў пастаўцы ленты штампоўчаму цэху вызначана ў 5 дзён, то пастаянная частка запаса складае 100х5=500 кілаграмаў, а ўвесь нармальны запас ленты ў штампоўчым цэху, такім чынам, будзе равен 1500 кілаграмаў або 15-дзённаму запасу.

Аб'ём загатовак матэрыялаў у планіруемым перыядзе вызначаецца з улікам фактычнага запаса матэрыялаў да пачатку планіруемага перыяда, патрэбнасці ў матэрыялах для вытворчасці і нармальнага запаса матэрыяла (к канцу планіруемага перыяда).

Вялікае значэнне для эканомнага расходвання абаротных фондаў прадпрыемства мае **правільна пастаўлены ўлік** сыравіны, матэрыялаў, паліва і другіх элементаў, складаючых абаротныя фонды.

Важнасць ўліку для паспяховай дзейнасці прадпрыемства была падкрэслена ў дакладзе тав. Маленкова.

«Дырэктар прадпрыемства, — гаварыў тав. Маленкоў, — калі ён хоча па-сапраўднаму трымаць у руках прадпрыемства і працаваць не ўсляпую, не па-авось, павінен добра ведаць усю гаспадарку завода, павінен ведаць, дзе і колькі ёсць на заводзе абсталявання, інструмента, сыравіны, матэрыялаў».

Адсутнасць уліку абаротных фондаў прадпрыемства, а таксама старанняга паўсядзённага кантролю за іх расходваннем вядуць да злачыннага растачыцельства дзяржаўных сродкаў і зрываў вытворчасці.

Тав. Маленкоў асабліва падкрэсліў неабходнасць рашучай, паўсядзённай барацьбы з безгаспадарчым, незаконным расходваннем сыравіны і іншых матэрыялаў. «Што-ж датычыць матэрыялаў, сыравіны і паліва, — гаварыў тав. Маленкоў, — то тут у нас прама такі злачыннае растачыцельства».

Да вялікіх страт сыравіны прыводзіць таксама захламленасць цэхаў, заводскіх двароў, адсутнасць элементарнай **чыстаты і парадку на** вытворчасці.

Асабліва вялікі страты там, дзе не захоўваецца ўстаноўленая **тэхналогія вытворчага працэса,** дзе няма рашучай барацьбы з бракам.

Вядома, што на машынабудаўнічых заводах чыстая вага вырабаў састаўляе толькі 50—60 проц. металу, зрасходаванага на выпуск гэтых вырабаў.

На гэтых прадпрыемствах, дзе захоўваецца строгая тэхналагічная дысцыпліна, страты сыравіны рэзка скарачаюцца.

Вялікую эканомію ў расходванні сыравіны дае **ўкараненне навейшых дасягненняў тэхнікі,** прымяненне больш дасканальных метадаў апрацоўкі металу, напрыклад, замена свабоднай коўкі коўкай у штампах, строжкі — фрэзераваннем, ручной шаброўкі — шліфоўкай і працяжкай і т. д.

Выключнае значэнне ў эканоміі абаротных фондаў мае **паўторнае скарыстанне матэрыялаў** і асабліва чорных і каляровых металаў. Тут трэба мець на ўвазе, па-першае, скарыстанне амартызацыйнага лому, г. зн. металу, знаходзячагася ў ізношаным абсталяванні, у вырабах, у прадметах хатняга ўжытку. Скарыстанне амартызацыйнага лому і адыходаў металу прадстаўляе задачу вялікага народнагаспадарчага значэння.

Кіраўнікі прадпрыемства абавязаны весці настойлівую барацьбу за скарачэнне **адыходаў вытворчасці,** за найбольш правільнае і поўнае іх скарыстанне. Многія прадпрыемствы дабіліся нямалых поспехаў у скарачэнні адыходаў, у іх скарыстанні для патрэб вытворчасці.

Вялікую ролю ў павелічэнні выхаду прадукцыі з адзінкі сыравіны і паліва іграюць **якасць сыравіны і паліва** і падрыхтоўка іх для скарыстання ў вытворчасці. Прамыўка вугалю і зніжэнне яго попелу значна павышаюць выхад кокса з адной тоны вугалю; стандартнасць сыравіны і паліва садзейнічаюць больш раўнамернаму тэхналагічнаму працэсу, — з меншым расходам сыравіны і паліва, з большым выхадам прадукцыі.

Разам з тым неабходна строга сачыць за тым, каб сыравіна і паліва скарыстоўваліся **па назначэнню.** Абсалютна нецярпімы такія факты калі, напрыклад, коксуючыяся вуглі скарыстоўваюцца ў якасці паліва ў топках паравозаў і электрастанцый.

Велізарна роля так называемых замяніцеляў у расшырэнні сыравінных і паліўных рэсурсаў. Паспяховае развіццё вытворчасці штучнага шоўка, штучнай шэрсці, сінтэтычнага каўчука, пластычных мас і т. д. — прывяло к імклівому росту цэлага раду новых прамысловых прадпрыемстваў.

Кожны заэканомлены кілограм сыравіны, паліва, кіловат электраэнергіі з'яўляецца ўкладам у справе ўмацавання гаспадарчай і ваеннай магутнасці нашай соцыялістычнай радзімы.

А. КАМПАНЦЭЎ.

Плошча ў Дамаску (сталіца Сірыі).

Вайна ў Еўропе, Афрыцы і Азіі

(Дзённік ваенных дзеянняў)

На англа-германскім фронце — актыўнасць авіяцыі. Германская авіяцыя, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, бамбардыравала некаторыя порты на паўднёва-заходнім і паўднёва-ўсходнім узбярэжжы Англіі, а таксама на ўсходнім узбярэжжы Шатландыі. У ноч на 17 чэрвеня германскія бамбардыроўшчыкі скінулі бомбы над некалькімі англійскімі аэрадромамі.

Агенцтва Рэйтэр, паведамляючы аб падрабязнасцях аперацый англійскіх самалётаў 16 чэрвеня, указвае, што ў часе налёту на Булонь бомбы былі скінуты на чыгуначную станцыю і буйныя склады.

Днём 16 чэрвеня англійскія бамбардыроўшчыкі прадаўжалі пошукі і праследаванне германскіх суднаў ля берагоў Германіі і Галандыі.

У ноч на 17 чэрвеня англійская авіяцыя зрабіла налёты на прамысловыя цэнтры Рэйнскай і Рурскай абласцей. Галоўны ўдар быў накіраван супроць Кельна і Дзюсельдорфа.

* * *

У Паўночнай Афрыцы, у раёне Солума, ужо трэці дзень вядуцца жорсткія баі. Згодна зводкі германскага камандавання, у баях удзельнічаюць вялікія сілы абодвух старон. У камюніке англійскага камандавання ўказваецца, што аперацыі разгортваюцца к поўдню і паўднёваму ўсходу ад Солума. Каірскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, закранаючы становішча на лівійска-егіпецкім фронце, сцвярджае, што англічане занялі пункт Капуцо. Англійскія і індыйскія часці пры падтрыманні бронемашын атакавалі германа-італьянскія войскі ў раёне праходу Хальфайа. У сучасны момант баі прадаўжаюцца ля германа-італьянскага адбосу к захаду ад Хальфайа.

Актыўны ўдзел у разгарнуўшыхся ваенных дзеяннях прымае авіяцыя ваюючых старон. Германскія і італьянскія самалёты, гаворыцца ў германскай і італьянскай зводках, аказваюць падтрыманне сухапутным войскам, бамбардыруючы механізіраваныя часці англічан. Англійская авіяцыя, адзначаецца ў камюніке англійскага камандавання, падвергла кулямётнаму абстрэлу транспартныя калоны, а таксама бронемашыны немцаў і італьянцаў блізка ад Капуцо. Апрача таго, англійскія самалёты зрабілі налёт на Бенгазі, Бардыю, Дэрну і Эль-Газала. У Бенгазі бамбардыроўка выклікала велізарны сілы ўзрыў і пажар, які быў відаць за 140 км.

Ва Ўсходняй Афрыцы, у Абісініі, нічога істотнага не адбылося.

* * *

У Сірыі, паводле паведамлення каірскага карэспандэнта агенцтва Рэйтэр, супраціўленне французскіх войск узрастае па меры прасоўвання англічан у глыб краіны. 16 чэрвеня вечарам, гаворыцца ў паведамленні агенцтва Гавас—Офі, французскія войскі, аперыруючыя ў Сірыі, перайшлі ў наступленне і пагражаюць камунікацыйным лініям англічан, праходзячым па поўпустыннай мясцовасці.

Контрнаступленне французскіх войск разгортваецца ў двух раёнах: у напрамку Ізра-Шэйх Мескін і ў напрамку Эль-Кунайтра па дарозе, што вядзе з Сафеда ў Дамаск.

У раёне Дамаска наступленне англічан таксама замарудзілася. Паводле паведамлення іерусалімскага карэспандэнта агенцтва Рэйтэр, у гэтым раёне сканцэнтраваны вельмі значныя сілы саюзнікаў. Прадстаўнік англійскіх кругоў у Іерусаліме, ацэньваючы становішча на франтах у Сірыі, адзначыў, што ўзгоркавая мясцовасць і фруктовыя сады, якія прыкрываюць Дамаск з паўднёвага ўсходу, перашкаджаюць аперацыям англійскіх войск.

На ўзбярэжжы Лівана, у раёне Сайды, піша далей карэспандэнт, французскія сярэднія танкі і берагавая артылерыя затрымліваюць прасоўванне англійскіх войск. Аднак ваенныя караблі англічан, падтрымліваючы дзеянні сухапутных сіл у гэтым раёне, бамбардыруюць французскія ўмацаванні і дарогу ўздоўж узбярэжжа. Англійскія войскі, згодна паведамлення карэспандэнта агенцтва Юнайтэд Прэс з Вішы, занялі Джэзіне (к усходу ад Сайды).

16 чэрвеня раніцой у раёне Бейрута адбыўся марскі бой паміж французскімі ваеннымі караблямі і англійскімі ваенна-марскімі сіламі, якія складаліся з двух крэйсераў і 4 эсмінцаў. Як паведамляе бейруцкі карэспандэнт агенцтва Юнайтэд Прэс, брытанскія ваенныя караблі прабавалі пранікнуць у Бейруцкі заліў, але вымушаны былі адступіць.

17 чэрвеня. (ТАСС).

РАСПАРАДЖЭННЕ ГЕРМАНСКАГА ЎРАДА

БЕРЛІН, 17 чэрвеня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадала наступнае паведамленне: «Як вядома, згодна распараджэння Рузвельта ад 14 чэрвеня ўрад ЗША налажыў секвестр на маёмасць германскіх грамадзян у ЗША. Паводле распараджэння германскага ўрада ў выніку гэтага прымаюцца ў адносінах да маёмасці знаходзячыхся ў Германіі грамадзян ЗША неабходныя меры, якія павінны быць неадкладна ажыццёўлены».

УДЗЕЛ КАНАДЫ У ВАЙНЕ

ЛОНДАН, 17 чэрвеня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, выступіўшы па радыё для Канады камандуючы канадскім корпусам у Англіі генерал Макнатон заявіў, што ў сучасны момант 250 тыс. канадцаў знаходзяцца ў арміі. З гэтага ліку 60 тыс. чалавек знаходзяцца ў канадскім армейскім корпусе ў Англіі. Апрача таго, у бягучым годзе Канада адправіць у Англію яшчэ 2 дывізіі, у тым ліку адну бронетанкавую. Далей Макнатон заявіў, што канадскія гарнізоны знаходзяцца ў Ньюфаундлендзе і на астравах Вест-Індыі. Канадскія сапёры ўмацоўваюць абарону Гібралтара. На працягу бліжэйшага года Канада мае намер накіраваць у Англію ваенныя матэрыялы і розныя боепрыпасы, а таксама сыравіну і сельскагаспадарчыя прадукты на агульную суму звыш 300 мілн. фунтаў стэрлінгаў.

ЗАТРЫМКА АДПРАЎКІ НАФТЫ З ЗША У ЯПОНІЮ

НЬЮ-ЙОРК, 17 чэрвеня. (ТАСС). Паводле паведамлення вашынгтонскага карэспандэнта газеты «Нью-Йорк таймс», міністр унутраных спраў Ікес затрымаў адпраўку ў Японію 252 тыс. галонаў нізкасортнай нафты. Гэтую нафту меркавалася адправіць з Філадэльфіі на танкеры «Адзума-мару». Нядаўна Ікес аб'явіў, што ў гарадах Атлантычнага ўзбярэжжа можа ўзнікнуць недахоп нафты ў сувязі з адсутнасцю суднаў для перавозкі нафты з Каліфорніі і Тэхаса ва ўсходнія раёны краіны. Прадстаўнік Ікеса заявіў, што затрымка адпраўкі грузу нафты ў Японію была выклікана неабходнасцю рэгуліраваць пастаўкі нафты ва ўсходнія раёны краіны.

БУДАЎНІЦТВА ВАЕННЫХ КАРАБЛЁЎ У ШВЕЦЫІ

СТАКГОЛЬМ, 17 чэрвеня. (ТАСС). Шведскі друк паведамляе, што 14 чэрвеня на суднаверфі Кокум у Мальме (Паўднёвая Швецыя) былі спушчаны на ваду 3 новыя ваенныя караблі: падводная лодка «Шэб'арэн» водазмяшчэннем у 850 тон, узброеная 53-см. тарпеднымі апаратамі і 40-мм. аўтаматычнымі гарматамі; падводная лодка прыбярэжнага тыпу «У-1» водазмяшчэннем у 367 тон і тарпедны катэр, узброены двума тарпеднымі апаратамі і 20-мм. гарматай. У сувязі з гэтым газеты ўказваюць, што шведскі ваенна-марскі флот мае 6 такіх катэраў, купленых за граніцай; зараз будуецца яшчэ 10.

ВЕНГЕРСКАЯ ГАЗЕТА АБ ЗМЯНШЭННІ ЛІКУ НАВУЧАЮЧЫХСЯ У ПАЧАТКОВЫХ ШКОЛАХ ВЕНГРЫІ

БУДАПЕШТ, 17 чэрвеня. (ТАСС). Па паведамленню газеты «Фюгетлен мад'ярорсаг», у першых класах пачатковых школ Венгрыі значна знізілася колькасць навучаючыхся. Газета піша, што ў наступным вучэбным годзе, г. зн. восенню, некаторыя прыватныя школы вымушаны будуць закрыцца. Венгерскія ўлады, па словах газеты, таксама прадпалагаюць спыніць заняткі ў некаторых класах. Газета ўказвае, што скарачэнне ліку школьнікаў назіраецца ўжо на працягу некалькіх год.

АМЕРЫКАНСКАЯ НОТА ГЕРМАНІІ АБ ЗАКРЫЦЦІ КОНСУЛЬСТВАЎ У ЗША

Урад ЗША накіраваў Германіі ноту з патрабаваннем закрыць да 10 ліпеня ўсе консульскія органы Германіі ў Злучаных Штатах, а таксама аддзяленне агенцтва Трансоцэан, германскую інфармацыйную бібліятэку, чыгуначнае турысцкае бюро Гэтае патрабаванне не датычыцца германскага пасольства. (ТАСС).

Першы спектакль МХАТ імені Горкага ў Мінску

«НА ДНЕ» А. М. ГОРКАГА

17 чэрвеня ў Мінскім акруговым тэатры Чырвонай Арміі калектыў Маскоўскага ордэнаў Леніна і Працоўнага Чырвонага Сцяга Мастацкага Акадэмічнага тэатра паставіў п'есу А. М. Горкага «На дне». Мінскія гледачы сустрэлі першы гастрольны спектакль МХАТ як буйнейшую падзею ў культурным жыцці сталіцы Савецкай Беларусі.

Яшчэ задоўга да пачатку спектакля прасторныя файэ тэатра пачалі запаўняць стаханаўцы прадпрыемстваў, прадстаўнікі савецкай інтэлігенцыі, байцы, камандзіры і палітработнікі Мінскага гарнізона.

Трыццаць восем год не сыходзіць са сцэны Мастацкага тэатра п'еса «На дне». Прайшлі годы, але спектакль, пастаўлены выдатнымі майстрамі мастацтва К. С. Станіслаўскім і В. І. Неміровічам-Данчэнка, захаваў усё хараство горкаўскай драматургіі, пачуццё вялікай праўды і любві да чалавека, якое прынёс у тэатр незабыўны Алексей Максімавіч.

Аб вялікай любві народа да выдатных выканаўцаў сведчаць гарачыя апладысменты, якімі ўзнагароджвала аудыторыя народнага артыста СССР І. М. Масквіна, на працягу 38 год выконваючага ў гэтай п'есе ролю Лукі, народных артыстаў СССР М. М. Тарханава, Б. Г. Дабраправава, народных артыстаў РСФСР Ф. В. Шаўчэнка, В. Л. Ершова, заслужаных артыстаў РСФСР В. Н. Папову, С. В. Халюціну, Р. Н. Малчанаву, А. М. Дмахоўскую, В. А. Вербіцкага, А. В. Жыльцова, А. І. Чэбана, В. А. Папова, В. В. Гатоўцава, артыстаў І. М. Раеўскага, Г. Г. Конскага і др.

Першы спектакль МХАТ імені Горкага прайшоў у Мінску з вялікім поспехам. (БЕЛТА).

НОВЫЯ МАЛОЧНЫЯ ЗАВОДЫ

У Брэсце заканчваецца будаўніцтва і абсталяванне гарадскога малочнага завода. Ён будзе выпускаць пастэрызаванае малако, малочна-кіслыя прадукты, марожанае. Завод разлічан на перапрацоўку 15 тон малака ў змену. Кошт прадпрыемства — каля 300 тысяч рублёў.

Выдзелена поўмільёна рублёў на пабудову ў Беластоку новага гарадскога малочнага завода, які павінен быць гатоў да сезона 1942 г. Праект складзен Беластоцкім філіялам Белдзяржпраекта.

Пры масласырзаводах у заходніх абласцях рэспублікі намечана арганізацыя двух першых у БССР цэхаў сухога абястлушчанага малака. Цэхі будуць перапрацоўваць адыходы ад масларобства. Абястлушчанае малако прымяняецца ў хлебапячэнні, кандытарскай і марожанай вытворчасці.

ВУЧЭБНА-НАГЛЯДНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ

Да новага вучэбнага года на базы і ў спецыялізаваныя магазіны Галоўснабасветы НКА БССР завезен багаты асартымент вучэбна-наглядных дапаможнікаў на суму каля 7 мільёнаў рублёў.

Многія віды вучэбна-наглядных дапаможнікаў, якія завозіліся раней у БССР з іншых рэспублік Саюза, вырабляюцца цяпер на прадпрыемствах Галоўснабасветы: паравы кацёл, паравая машына, паравая вадзяная турбіна, нахільная плоскасць, пад'ёмны кран, біяпрэпараты і т. д. Атрыманы кінаапараты для дэманстрацыі вучэбных фільмаў. Ёсць усе серыі дыяпазітываў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Камсамольска-маладзёжнае меліярацыйнае звяно калгаса «Чырвонае Зарэчча» (Нарыцкі раён, Палеская вобласць), якое выконвае норму на 1000 і больш процантаў. Злева направа **Васіль Шчэрбін**, камсамолец **Дзем'ян Пачэпеня** і камсамолец **Пётр Шчэрбін** ля пракапанага імі 30-метровага канала.

Фота Н. Бутрымовіча (БЕЛТА).

ЖЫЦЦЁ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Поспех дасягнут упартай працай

Маркасім Алімбекаў прыбыў у Чырвоную Армію з глухіх стэпаў Казахстана. Першыя дні жыцця і вучобы для Маркасіма казаліся вялікімі цяжкасцямі. Стэпавыя звычкі сказаліся ў новым ваенным жыцці Алімбекава. Яму цяжка было пераносіць рэжым дня. Самай вялікай перашкодай у вучобе з'явілася няведанне ім рускай мовы. Алімбекаў не разумеў самых неабходных у армейскім жыцці слоў.

Але вялікае жаданне і сазнанне Алімбекава перамагло ўсё. Ён упарта імкнуўся да авалодвання складанай баявой тэхнікай. Усе няўдачы не страшылі яго. Ён зразумеў, што перш чым вывучыць баявую тэхніку трэба добра ведаць рускую мову.

У падраздзяленні арганізаваўся гурток па вывучэнню рускай мовы, і першым наведвальнікам з'явіўся Алімбекаў. Ён з вялікай увагай слухаў і выводзіў у сваім сшытку літары, якія паказваў намеснік палітрука Грыгор'еў. Прайшоў месяц упартай вучобы. Алімбекаў упаўне добра мог чытаць і пісаць на рускай мове.

— Зараз вазьмуся з усёй сілай за баявую вучобу, — сказаў свайму камандзіру Маркасім Алімбекаў.

— Давайце, давайце, я вам з вялікім задавальненнем буду дапамагаць, ваша імкненне і жаданне павінна хутка сказацца на добрых якасцях вучобы, — адказаў камандзір.

З таго часу пачалася сапраўдная вучоба тав. Алімбекава. Кожную вольную мінуту ён з цікавасцю чытаў статуты і настаўленні, уважліва выслухоўваў парады таварышоў, на ўсіх занятках па баявой і палітычнай падрыхтоўцы Алімбекаў увесь напружваўся ў работу.

Неўзабаве камандзір узвода сказаў Алімбекаву: «Вы будзеце наводчыкам».

У некаторай меры гэта страшыла Алімбекава: «Як гэта так, — думаў ён, — быць наводчыкам — гэта справа адказная». Але вялікае давер'е радавала, і ён цвёрда рашыў апраўдаць яго.

Некалькі дзён прайшло ў напружанай рабоце па вывучэнню матэрыяльнай часткі зброі. Алімбекаў не горш усіх засвоіў матэрыял, але складаныя артылерыйскія тэрміны некалькі перашкаджалі ў вучобе.

Неўзабаве ўзвод лейтэнанта Гракова займаўся рашэннем адной тактычнай задачы. Гармата сержанта Калбаскіна заняла агнявую пазіцыю з задачай адбіць танкі праціўніка. Гэта была першая практыка Алімбекава — наводчыка.

Алімбекаў, добра ведаючы матэрыяльную частку, правілы наводкі, каманды, але мала напрактыкаваны, не паспяваў выконваць каманды. Гэта паставіла пад сумненне яго будучы поспех.

Вечарам ён падышоў да Калбаскіна і сказаў яму аб тым, што ён напэўна не справіцца са сваёй задачай. Камандзір яму адказаў:

— Не можа гэтага быць, вы павінны справіцца і справіцеся, запэўняю вас. Вы яшчэ мала патрэніраваны, у вашых дзеяннях няма аўтаматызма, які неабходзен наводчыку. Больш трэніруйцеся, і перамога будзе за вамі.

Мінула 4 месяцы. Праходзілі баявыя стрэльбы. Гармата выехала на адкрытую пазіцыю і атрымала задачу адбіць атаку танкаў. Алімбекаў, выконваючы каманду, хутка змяшчаў стрэлкі на ўказацелях панарамы і, паймаўшы ідучы макет танка пад абрэз перакрыжавання панарамы, хутка дзёргаў за рычаг спускавога кручка гарматы. Снарад за снарадам клаліся ў цэль.

Пасля праверкі стрэльбы па танках да Алімбекава падышоў камандзір часці і сказаў:

— Выдатная стрэльба, маладзец Алімбекаў! На вашым прыкладзе будуць вучыцца другія.

Алімбекаў усміхнуўся, выцер потныя рукі і сказаў:

— Нічога асаблівага, кожны можа так, поспех дасягнут упартай працай.

Алімбекава ўзнагародзілі «значком выдатніка» Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, выдалі яму грашовую прэмію, прысвоілі званне ефрэйтара і прызначылі на пасаду камандзіра гарматы. Зараз тав. Алімбекаў выдатна спраўляецца з задачамі, якія стаяць перад ім.

Намеснік палітрука П. Пінчук.

Нам. адказнага рэдактара С. Т. МАРЧЭНКА

СЁННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ

Кінотэатр 1 МАЯ	Кінотэатр „КІМ“
ХЛОПЕЦ З ТАЙГІ	ПЕСНЯ АБ ЛЮБВІ
Пачатак сеансаў 6, 7.45, 9.30, 11.15	Пачатак сеансаў 5, 6.30, 8, 9.30, 11,

РАСПАРАДЖЭННЕ № 7

Выканаўчага камітэта Брэсцкага горсовета дэпутатаў працоўных ад 10 чэрвеня 1941 года

АБ РЭГІСТРАЦЫІ ТРАНСПАРТНЫХ СРОДКАЎ

У мэтах праведзення рэгістрацыі транспартных сродкаў выканкам Брэсцкага горсовета РАШЫЎ:

1. Абавязаць усіх грамадзян горада, а таксама ўсе ўстановы і прадпрыемствы, знаходзячыяся на тэрыторыі г. Брэста, зарэгістрыраваць у камунальным аддзеле выканкома Брэсцкага горсовета маючыяся ў іх транспартныя сродкі (легкавыя і ламавыя іzвозы і веласіпеды).

2. Рэгістрацыю вытвараць адначасова з уплатай падатка за транспартныя сродкі (узымаемага на падставе пастановы выканкома гор. Брэста ад 26 XI 1940 г.).

3. За кожны выданы рэгістрацыйны знак узымаць аплату ў размеры 3 руб. 50 кап.

4. Тэрмін рэгістрацыі ўстанавіць да 30 чэрвеня г. г.

5. Вінаўных у парушэнні гэтага распараджэння прыцягваць да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб або папраўча - працоўных работ да 30 дзён.

6. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскласці на органы РК міліцыі гор. Брэста.

7. Гэта распараджэнне ўваходзіць у сілу праз пяць дзён з дня яго апублікавання і сапраўдна на працягу аднаго года.

Выканком горсовета

Брэсцкая швейная арцель

„НОВЫ ШЛЯХ“

даводзіць да ведама жыхароў Брэста і вобласці, што **аддзяленне № 2 (ПУШКІНСКАЯ № 2)**

ПРЫМАЕ і выконвае заказы мужчынскай, жаночай, ваеннай і дзіцячай вопраткі ўсякага роду з матэрыяла заказчыка.

АДДЗЯЛЕННЕ мае культурна абсталяваную чакальню для заказчыкаў.

РАБОТА выконваецца высокакваліфікаванымі майстрамі своечасова.

Такія-ж заказы прымаюцца новым аддзяленнем № 7 па СОВЕЦКАЙ вуліцы № 39.

Адрас праўлення: Брэст, Совецкая № 37, тэлефон № 7-83

ПРАЎЛЕННЕ

ДА ЎВАГІ

Заг. райАНА, заг. райбібліятэк, педкабінетаў, школ, бібліятэк, устаноў і настаўнікаў.

Брэсцкі міжабласны бібліятэчны калектар **ПРЫМАЕ ПАДПІСКУ** на перыядычнае выданне Акадэміі навук СССР кнігі: **„Всемирная история“** і **„История русской литературы“**. Першы том „Истории русской литературы“ вышаў з друку.

Заказы і запытанні аб умовах падпіскі накіроўвайце на адрасу: **г. Брэст, вул. Будзённага, 43.** Брэсцкаму міжабласному бібліятэчнаму калектару

Дырэкцыя МОБК

ПАВЕДАМЛЕННЕ

22 чэрвеня ў 12 гадзін дня ў памяшканні Брэсцкага райкома партыі (вуліца Карла Маркса № 24).

СКЛІКАЕЦЦА НАРАДА

рэдактараў, членаў рэдкалегій калгасных насценгазет Брэсцкага раёна

ПА ПЫТАННЮ рэалізацыі пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ „ЗАРА“

РАЙКОМ КП(б)Б

Стопроцантнае выкананне плана збора ўтільсыравіны — адзін з сродкаў барацьбы са стратамі. Утіль—дадатковая каштоўная сыравіна.

Грамадзяне, збірайце і прадавайце ўціль

арцелі „КРАСНАЯ ЗВЕЗДА“ (сістэмы аблмногапромсаюза) **БРЭСТ, ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНАЯ, 42, БАЗЕ: ПЕРЭЦА, 75.**

Пры арцелі ёсць ватны цэх (вул. Совецкая, 112), праводзіцца перачоска воўны з давальчаскай сыравіны. Агентаў-загатаўцеляў высылаем па запатрабаванню.

Уцільныя арцелі нашай сістэмы ў раёнах: Кобрын — „Баявік“, Бяроза—„Свабода“, Высокае—„Спартак“, Пружаны—„Уцільпраца“.

Зара 18000. Адрас рэдакцыі: Брэст, вуліца Совецкая і Пушкінская № 15 [illegible] Тэлефоны: адказнага рэдактара — [illegible], нам. адказнага рэдактара — 7-56, адказнага сакратара і аддзела пісьм № 813. [illegible] — 1-21 і начная рэдакцыя — [illegible]. Друкарня [illegible]. УД—1098